

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
สหกรณ์ออมทรัพย์
ประจำปี 2551

บทสรุป

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์

ประจำปี 2551

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2551 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ข้อมูลทางการเงินการบัญชี เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน รวมทั้งผลสรุปการวิเคราะห์ประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการเงินในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยจัดการข้อมูล วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของรายการต่างๆ โดยใช้ค่ารวม (Total) และร้อยละ (Percentage) ของค่ารวม วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis) และวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Common Size Analysis) ข้อมูลที่น่าสนใจ จึงเป็นสารสนเทศเพื่อหน่วยงานของรัฐและผู้เกี่ยวข้อง จะนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์) ประจำปี 2551 สำหรับสหกรณ์ที่มีปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551 รวบรวมประมวลผล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ภาพรวมระบบสหกรณ์ออมทรัพย์มีจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนทั้งสิ้น 1,309 แห่ง รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 1,230 แห่ง ส่วนที่รวบรวมข้อมูลไม่ได้เนื่องจากเป็นสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ โดยอยู่ในสถานภาพเลิก/ชำระบัญชี และดำเนินงานยังไม่ครบรอบปีบัญชี จำนวน 56 แห่ง และเป็นสหกรณ์ที่ยังไม่พร้อมรับการตรวจสอบจำนวน 23 แห่ง ทั้งนี้เมื่อแยกรูปแบบตามกลุ่มอาชีพของสมาชิก จำแนกเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ 730 แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ภาครัฐวิสาหกิจ 53 แห่ง และสหกรณ์ ออมทรัพย์ภาคเอกชน 447 แห่ง โดยส่วนใหญ่จัดตั้งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมากที่สุด ร้อยละ 40.98 ของจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมได้ มีสมาชิกทั้งสิ้นกว่า 2.39 ล้านคน สมาชิกส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางที่มีรายได้ประจำ การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วต่อเนื่องตลอด 10 ปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นขนาดของสหกรณ์ที่จัดเป็นขนาดใหญ่ – ใหญ่มาก ร้อยละ 91.71 ดำเนินธุรกิจโดยรวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 846,561 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.37 สินทรัพย์รวมทั้งระบบกว่า 834,837 ล้านบาท หากเปรียบเทียบกับระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 18 แห่งซึ่งมีสินทรัพย์รวมจำนวน 10,409,189 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 8.02 ของสินทรัพย์รวมทั้งระบบธนาคารพาณิชย์ ผลประกอบการสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่มีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน จำนวน 31,399 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.77

โครงสร้างเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ยังคงพึ่งพาทุนภายในที่ได้จากการซื้อหุ้นเพิ่มของสมาชิกทุกเดือน ตลอดจนเงินรับฝากจากสมาชิกเป็นส่วนใหญ่ โดยแหล่งเงินทุนมาจากภายใน ร้อยละ 85.37 เป็นเงินค่าหุ้นของสมาชิก ร้อยละ 46.15 เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกร้อยละ 30.33 ทุนของสหกรณ์อื่น ๆ

ร้อยละ 8.89 และแหล่งเงินทุนที่มาจากภายนอก ร้อยละ 14.63 เงินทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่นำไปขยายตัวด้านสินเชื่อกับสมาชิก จำแนกเป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้น ร้อยละ 15.01 และเงินให้กู้ยืมระยะยาวร้อยละ 67.17 ของเงินทุนทั้งสิ้น การให้สินเชื่อดังกล่าวพบว่าเป็นการปรับเพิ่มวงเงินให้กู้ยืมเพิ่มสูงขึ้น และขยายระยะเวลาชำระหนี้ให้ยาวนานออกไป ด้านคุณภาพของลูกหนี้พบว่าในรอบปี 2551 สหกรณ์ออมทรัพย์มีลูกหนี้สมาชิกกู้ยืมคุณภาพ จำนวน 1,148.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.14 ของลูกหนี้ทั้งสิ้น นอกจากนี้สหกรณ์ออมทรัพย์บางแห่ง เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ มีสภาพคล่องที่ต้องนำไปบริหารโดยลงทุนในตราสารหนี้ต่าง ๆ เพื่อจะได้รับส่วนเกินของเม็ดเงินที่สร้างกำไรให้องค์กรในรูปของเงินลงทุนระยะสั้น ร้อยละ 2.72 และเงินลงทุนระยะยาว ร้อยละ 8.65 ของเงินทุนทั้งสิ้น ณ วันสิ้นปีมีผลจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนเนื่องจากมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้และตราสารทุนลดลงตามภาวะตลาดเป็นผลกำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น จำนวน 605.91 ล้านบาท

หากพิจารณาความเสี่ยงของสหกรณ์ด้านการบริหารสินเชื่อด้วยการขยายวงเงินให้สมาชิกก่อหนี้ใหม่เพิ่ม เพื่อนำไปปิดบัญชีหนี้เก่า และมีการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไป อันจะเป็นผลให้สมาชิกมีหนี้สินต่อเนื่องตลอดอายุการทำงาน และเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลให้จำนวนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่ำกว่าความเป็นจริง อันจะก่อให้เกิดผลเสียในระยะยาวต่อความมั่นคงของสหกรณ์ อนึ่ง สหกรณ์ควรดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นหลายระดับ เพื่อสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันทีเมื่อมีความจำเป็น อันเป็นการส่งเสริมให้สหกรณ์ออมทรัพย์มีความเข้มแข็งทางการเงินทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เป็นที่พึงทางการเงินอันน่าเชื่อถือแก่สมาชิกต่อไป ทั้งนี้สหกรณ์ควรเริ่มรณรงค์สร้างจิตสำนึกในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิตของสมาชิก กรรมการ เจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ให้ลดความฟุ่มเฟือยไม่สร้างหนี้สินเพิ่มตลอดจนมีวินัยทางการเงิน

คำนำ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทเป็นหน่วยงานหลักในการตรวจสอบบัญชี พัฒนาระบบการจัดทำและบริหารการเงินการบัญชีให้กับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ ด้วยวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินและการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้โปร่งใส เข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ โดยสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีหน้าที่ส่วนหนึ่งในการให้บริการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อรายงานภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ให้ทราบความเคลื่อนไหวทางการบริหาร ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในแต่ละรอบปี ตลอดจนสรุปผลการวิเคราะห์และข้อสังเกต อันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษา และพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เจริญก้าวหน้า

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2551 ได้รวบรวมข้อมูลทางการเงินการบัญชีจากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์ออมทรัพย์ (ยกเว้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์) สำหรับสหกรณ์ที่มีปีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551 รวบรวมประมวลผล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 โดยรวมทั้งประเทศที่ได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินเสร็จเรียบร้อยแล้ว

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์หวังว่า รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์เล่มนี้ คงอำนวยประโยชน์ในด้านข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสถาบันสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น รวมทั้งด้านการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง แก่ส่วนราชการและบุคคลทั่วไป

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เมษายน 2552

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทสรุป.....	(1)
คำนำ.....	(2)
สารบัญเรื่อง	(3)
สารบัญตาราง.....	(4)
สารบัญภาพ.....	(5)
บทที่ 1 บทนำ.....	1 - 5
1.1 หลักการและเหตุผล.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	1
1.3 ขอบเขตของการรายงาน	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 นิยามศัพท์.....	2
บทที่ 2 วิธีการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล	6 - 7
2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	6
2.2 วิธีการจัดทำ.....	6
2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	6
บทที่ 3 การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์	8 - 30
3.1 จำนวนสหกรณ์.....	8
3.2 จำนวนสมาชิก	11
3.3 การสะสมเงินค่าหุ้น	13
3.4 ธุรกิจของสหกรณ์ระหว่างปี	15
3.5 ผลการดำเนินงาน.....	18
3.6 ฐานะการเงิน.....	19
3.7 โครงสร้างทางการเงิน.....	24
3.8 ทุนดำเนินงาน	28
3.9 แหล่งเงินกู้ยืมของสหกรณ์.....	29
บทที่ 4 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	31 - 34
4.1 สรุป	31
4.2 ข้อเสนอแนะ.....	33
ภาคผนวก.....	35 - 58
.....	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนในรอบปี 10 ปี (2542 -2551).....	
2 แสดงจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ ปี 2551.....	
3 แสดงจำนวนสมาชิกในรอบปี 5 ปี (2547 - 2551)	
4 แสดงการกระจายตัวของสมาชิกเป็นรายภาค ปี 2551	
5 แสดงจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์แยกตามรูปแบบย่อย ปี 2551	
6 แสดงจำนวนการสะสมเงินค่าหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551	
7 แสดงเงินรับฝากคงเหลือของสหกรณ์ ปี 2551	
8 แสดงเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551	
9 แสดงการเปรียบเทียบเงินรับฝากและเงินให้กู้ยืมของสมาชิกคงเหลือ ในรอบ 10 ปี	
10 แสดงเงินให้กู้ระหว่างสหกรณ์คงเหลือแยกตามรูปแบบย่อย ปี 2551	
11 แสดงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี	
12 แสดงผลกำไรสุทธิปี 2551 แยกตามรูปแบบย่อย	
13 แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ ประจำปี 2551 (ด้านสินทรัพย์).....	
14 แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ ประจำปี 2551 (ด้านหนี้สินและทุน).....	
15 แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงาน ในรอบปี 2551	

สารบัญตาราง

ตารางสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน	
2	จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ	
3	จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ	
4	จำนวนสมาชิก	
5	การถือหุ้นของสมาชิก	
6	ปริมาณธุรกิจ	
7	การรับฝากเงินจากสมาชิก	
8	การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น	
9	การรับฝากเงินจากอื่น ๆ	
10	การให้เงินกู้แก่สมาชิก	
11	การให้สหกรณ์อื่นกู้	
12	การใช้ประโยชน์ของเงินกู้	
13	การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	
14	การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	
15	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	
16	รายได้ดอกเบี้ย	
17	รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	
18	ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	
19	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	
20	ฐานะการเงิน	
21	แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน	
22	แหล่งเงินกู้ยืม	
23	อัตราส่วนทางการเงิน	

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทภารกิจที่สำคัญในการตรวจสอบบัญชี พัฒนาและวางระบบบัญชีให้เหมาะสมกับธุรกิจของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ให้คำปรึกษาแนะนำแก่สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนให้มีการบริหารจัดการด้านการเงิน การบัญชีที่ดี กำกับดูแลการสอบบัญชีสหกรณ์โดยผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีและเผยแพร่สารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมถึงส่งเสริมความรู้ด้านการจัดทำบัญชีแก่เกษตรกร เกษตรกร ประชาชนทั่วไปและกลุ่มเป้าหมายตามโครงการพระราชดำริ พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบัญชีและการสอบบัญชีแก่ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีผู้ตรวจสอบกิจการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ตามนโยบายของรัฐบาล มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพ การตรวจสอบบัญชีและระบบการบริหารจัดการ ด้วยวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรที่พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินและการบัญชีของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ให้โปร่งใส เข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้”

สหกรณ์ออมทรัพย์ เกิดจากการรวมกลุ่มบุคคลในหน่วยงานเดียวกัน รวมกลุ่มอาชีพหรืออาศัยอยู่ในท้องถิ่นเดียวกัน เพื่อจัดตั้งเป็นสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ ด้วยวัตถุประสงค์ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์อย่างต่อเนื่อง ให้กู้ยืมเงินไปใช้เมื่อจำเป็น และจัดสรรกำไรส่วนหนึ่งเป็นสวัสดิการของสมาชิก โดยยึดถืออุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์เป็นแนวทางในการดำเนินงาน อันจะช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของมวลสมาชิก ให้อยู่ดีมีสุข โดยการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551 เป็นรายงานสรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์ออมทรัพย์ (ยกเว้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์) ทั่วประเทศ นำมาสรุปผลการวิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน นำไปวางแผนกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานสหกรณ์ อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบปี 2551 และการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับปีก่อน
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจ โดยการใช้อัตราส่วนทางการเงิน และประเมินประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาพรวมทั้งประเทศ
3. เพื่อจัดทำสถิติการเงินเปรียบเทียบในรอบ 5 ปี (2547 - 2551) ของสหกรณ์ออมทรัพย์ อันจะเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2551 ได้รวบรวมข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วประเทศ จากงบการเงินและรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ซึ่งเป็นข้าราชการของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้ชำนาญการด้านตรวจสอบบัญชี และผู้สอบบัญชีภาคเอกชนที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์กับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีปีสิ้นสุด วันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551 มีจำนวนตามทะเบียนทั้งสิ้น 1,309 สหกรณ์

ในส่วนของการรวบรวมข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ได้ทำการประมวลผลข้อมูลคัดลอกข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 รวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้น จำนวน 1,230 สหกรณ์ รวบรวมข้อมูลไม่ได้ จำนวน 79 สหกรณ์ ไม่สามารถรวบรวมข้อมูลได้หมดทุกสหกรณ์ เนื่องจากในแต่ละปีมีสหกรณ์ที่อยู่ในสถานภาพเลิก / ข้าราชการ จัดตั้งใหม่ดำเนินงานยังไม่ครบรอบปีบัญชี และเป็นสหกรณ์ที่ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินธุรกิจ และฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหาร สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน และกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนางานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
2. เพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหวทางด้านธุรกิจ ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน นำไปใช้ในการกำหนดนโยบายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนสถาบันเกษตรกร สถาบันการศึกษาต่าง ๆ นำไปศึกษาค้นคว้างานสหกรณ์ต่อไป
3. เพื่อการเผยแพร่และให้การสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลืองานด้านสหกรณ์ให้พัฒนาเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

นิยามศัพท์

ส่วนหนึ่งของรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ประจำปี 2551 ของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้เกี่ยวข้องกับคำนิยาม ดังนี้

สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิก เป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพอย่างเดียวกัน หรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวง โดยยึดมั่นอยู่ในพื้นฐานของความยุติธรรมและเสมอภาค และได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ได้จัดแบ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ออกเป็นรูปแบบย่อย ๆ ตามลักษณะอาชีพของสมาชิก ดังนี้

ภาคราชการ

- สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ
- สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร
- สหกรณ์ออมทรัพย์ครู
- สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
- สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล / สาธารณสุข
- สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ

ภาครัฐวิสาหกิจ

ภาคเอกชนและอื่นๆ

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ สรุปได้ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการออมทรัพย์ ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลัก แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - ก. ส่งเสริมการออมทรัพย์โดยการถือหุ้น กำหนดให้สมาชิกส่งชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือน และจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินอัตราที่กฎหมายสหกรณ์กำหนด
 - ข. ส่งเสริมการออมทรัพย์โดยการรับฝากเงิน สหกรณ์จะมีการให้บริการด้านเงินฝากแก่สมาชิกทั้งประเภทประจำ ออมทรัพย์ และออมทรัพย์พิเศษ โดยให้ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยในอัตราเดียวหรือสูงกว่าธนาคารพาณิชย์
- 2) การให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์จะนำเงินค่าหุ้นและเงินฝากของสมาชิกมาใช้หมุนเวียนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นหรือขาดแคลนทางเศรษฐกิจกู้ยืม โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าเงินกู้ในภาคเอกชน การให้เงินกู้แก่สมาชิกจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ
 - ก. เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน
 - ข. เงินกู้สามัญ
 - ค. เงินกู้พิเศษ
- 3) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
- 4) ซื้อหุ้นของธนาคาร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

- 5) ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์ สหกรณ์อื่นหรือของสถาบันซึ่งประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวก หรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- 6) ซื้อพันธบัตรรัฐบาลหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน ซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน
- 7) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด
- 8) ให้การสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก
- 9) กระทำการต่างๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์เพื่อให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น

สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์ที่ได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์จำกัดแล้ว และหมายรวมถึงสมาชิกแรกตั้งสหกรณ์ด้วย

สมาชิกลาออก หมายถึง สมาชิกที่พ้นหรือขาดจากสมาชิกภาพด้วยสาเหตุต่างๆ ได้แก่ ตาย ลาออกจากสหกรณ์ ถูกให้ออกจากสหกรณ์ หรือขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์และโอนหุ้นซึ่งตนถืออยู่ในสหกรณ์ไปหมดแล้ว

ปีบัญชี หมายถึง ระยะเวลา 1 ปี ที่สหกรณ์กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการวัดผลการดำเนินงาน และฐานะการเงิน

ปี 2551 หมายถึง ปีสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี สำหรับปีบัญชีตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551

ปี 2550 หมายถึง ปีสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี สำหรับปีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2549 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2550

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ หมายถึง ในรอบปีบัญชี สหกรณ์ได้ทำธุรกิจแต่ละด้านตามวัตถุประสงค์หลัก ได้แก่ ธุรกิจการรับฝากเงิน ธุรกิจการให้เงินกู้ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจให้บริการและส่งเสริม

ไม่ดำเนินธุรกิจ หมายถึง สหกรณ์ไม่เริ่มดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลัก นับจากวันจดทะเบียน

ไม่ดำเนินงาน หมายถึง เป็นสหกรณ์ที่ไม่ดำเนินธุรกิจและหยุดดำเนินธุรกิจมาตั้งแต่จัดตั้งสหกรณ์

หยุดดำเนินธุรกิจ หมายถึง สหกรณ์ที่ไม่ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลักเพิ่มเติมระหว่างปี ยังไม่ครบรอบปีบัญชี หมายถึง สหกรณ์ที่เพิ่งจดทะเบียนใหม่ ดำเนินงานยังไม่ถึงรอบปีทางบัญชี

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ หมายถึง ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีทางบัญชี ซึ่งคำนวณได้จากการนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ หากรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจะเป็นกำไรสุทธิ ในทางตรงกันข้ามหากค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้จะเป็นขาดทุนสุทธิ

กำไรสุทธิประจำปี หมายถึง ยอดคงเหลือของกำไรสุทธิที่นำไปหักขาดทุนสะสมแล้ว ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากกำไรสุทธิสูงกว่าขาดทุนสะสม

ทุนของสหกรณ์ หมายถึง ผลรวมของทุนเรือนหุ้น เงินสำรอง ทุนสะสมต่างๆ กำไรสุทธิ (ขาดทุนสุทธิ) รอกการจัดสรร และกำไร (ขาดทุน) ประจำปี

ทุนดำเนินงาน หมายถึง เงินหรือสินทรัพย์อื่นๆ ที่ตั้งไว้สำหรับดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ เพียงเพื่อความอยู่รอดของสหกรณ์เท่านั้น โดยทุนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเงินทุนของสหกรณ์เอง และส่วนที่ได้จากการกู้ยืม การสร้างเครดิตทางการค้า และหนี้สินที่สหกรณ์มีภาระผูกพันต้องชำระคืนในภายหน้า

การบริหารเงินทุนหมุนเวียน หมายถึง การกำหนดระดับเงินทุนหมุนเวียนสุทธิให้เหมาะสมกับสหกรณ์ โดยจัดการเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินทุนและการใช้ไปของเงินทุนว่าควรจะเป็นเท่าไร ระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สหกรณ์มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอที่ไม่กระทบกับการดำเนินงานของสหกรณ์

โครงสร้างทางการเงิน หมายถึง องค์ประกอบของเงินทุนที่จะต้องจัดหามาในรูปของหลักทรัพย์ทางการเงินประเภทต่างๆ และใช้ในการดำเนินงานให้ได้ผลตอบแทนกลับมา

สินทรัพย์หมุนเวียน หมายถึง เงินสดและสินทรัพย์ที่อาจขายหรือแปลงสภาพเป็นเงินสดได้ในเวลาอันสั้น ปกติจะถือเกณฑ์ภายใน 1 ปี ได้แก่ เงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร เงินลงทุนระยะสั้น ลูกหนี้ระยะสั้น (หักส่วนที่เป็นหนี้เสียแล้ว) เป็นต้น

หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง เป็นภาระผูกพันอันเกิดจากรายการซึ่งอยู่ในวงจรการดำเนินงาน เช่น วัสดุเพื่อใช้ในการผลิต หรือการให้บริการเพื่อหารายได้ หรือเป็นหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงานโดยตรง หรือการค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะสั้น โดยปกติจะภายใน 1 ปี เช่น เจ้าหนี้การค้า และตั๋วเงินจ่าย เงินมัดจำและเงินกู้ยืม เงินเบิกเกินบัญชี ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ฯลฯ

ความเสี่ยง หมายถึง ความน่าจะเป็นอันเกิดจากเหตุการณ์ที่แตกต่างไปจากที่ประมาณการหรือคาดการณ์ไว้ อันจะก่อให้เกิดความเสียหาย หรือประสบความล้มเหลว หรือไม่บรรลุเป้าหมาย รวมถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่องานสหกรณ์

เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ตั้งใจถือไว้ไม่เกินหนึ่งปี โดยจะขายเมื่อมีความต้องการเงินสด รวมทั้งส่วนของเงินลงทุนระยะยาวที่จะครบกำหนดไถ่ถอนภายในรอบหนึ่งปีบัญชีถัดไป

เงินลงทุนเพื่อค้า หมายถึง เงินลงทุนเพื่อเป้าหมายหลักในการหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาในช่วงเวลาสั้นไม่เกินสามเดือนนับแต่เวลาที่ลงทุน

เงินลงทุนเพื่อขาย หมายถึง เงินลงทุนที่จะถือไว้โดยไม่ระบุช่วงเวลาและอาจขายเพื่อเสริมสภาพคล่อง หรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลง

เงินลงทุนทั่วไป หมายถึง เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ

เงินฝากสหกรณ์อื่น หมายถึง เงินฝากในชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทยและสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น

เงินลงทุนระยะยาว หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ตั้งใจถือไว้เป็นระยะเวลานานเกินหนึ่งปี รวมถึงเงินลงทุนที่ไม่มีกำหนดอายุไถ่ถอน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ประเภทที่ไม่อาจแลเห็นและจับต้องไม่ได้ มีลักษณะเป็นสิทธิต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

ทุนสำรอง หมายถึง ส่วนทุนของสหกรณ์ที่จากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ที่สหกรณ์จัดสรรไว้ตามข้อบังคับ รวมทั้งได้จากเงินอุดหนุน หรือสินทรัพย์ที่สหกรณ์ได้รับบริจาค โดยมีได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ว่าให้ใช้เพื่อการใด เงินโอนจากทุนสะสมต่างๆ ที่ได้จัดสรรเพื่อจัดให้มีสินทรัพย์และได้มีการจัดหาสินทรัพย์แล้ว เงินโอนจากทุนสะสมต่างๆ คงเหลือเมื่อสิ้นสุดวัตถุประสงค์ของทุนแล้ว ทั้งนี้ทุนสำรองจะถอนจากบัญชีได้เพื่อชดเชยการขาดทุน หรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิม

ทุนภายใน หมายถึง ทุนดำเนินงานส่วนที่อยู่ภายในสหกรณ์ทั้งที่เป็นทุนของสหกรณ์และของสมาชิก (ในฐานะเจ้าของสหกรณ์) ทั้งยังหมายรวมถึงเงินที่ยังอยู่ในระหว่างการบริหารจัดการ หรือการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น ทุนของสหกรณ์ เงินรับฝากสมาชิก และอื่น ๆ อาทิ เงินสะสมเจ้าหน้าที่สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่ เงินร่อยจ่ายคืน ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เงินรับบริจาค (ที่มีวัตถุประสงค์) ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ ฯลฯ

ทุนภายนอก หมายถึง ทุนดำเนินงานที่สหกรณ์จัดหาจากแหล่งภายนอกและมีภาระหนี้ผูกพันทางการเงินกับบุคคลหรือสถาบันภายนอก เช่น เงินกู้ยืมต่าง ๆ เครดิตทางการค้า ตัวเงินจ่าย เงินรับฝากของสหกรณ์อื่น ฯลฯ

เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง หมายถึง เงินที่สหกรณ์ส่งชำระหนี้ แต่ยังไม่อาจจำแนกเงินที่ส่งนั้นได้ว่าเป็นส่วนที่ชำระดอกเบี้ยและส่วนที่ชำระต้นเงินเป็นจำนวนเท่าใด

สภาพคล่องทางการเงิน หมายถึง สภาพที่สหกรณ์มีเงินสดจำนวนหนึ่ง ได้แก่ เงินสด เงินฝากธนาคาร ลูกหนี้เงินกู้ถึงกำหนดชำระ หัก ณ ที่จ่าย เมื่อรวมแล้วเพียงพอที่จะชำระหนี้เจ้าหนี้เงินกู้ยืมภายนอก เจ้าหนี้เงินรับฝาก ซึ่งเป็นสมาชิกเมื่อทวงถาม ตลอดจนเจ้าหนี้อื่นได้ตามกำหนดเวลา

บทที่ 2

วิธีการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากตัวเลขรายงานเก็บข้อมูลสถิติการเงินของสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ ที่มีรอบปีบัญชีสิ้นสุดในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551 โดยสรุปยอดเพื่อประมวลผลข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 นำมารวบรวมข้อมูลและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อนำเสนอเป็นรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ประจำปี 2551 ของสหกรณ์ออมทรัพย์

2.2 วิธีการจัดทำ

การจัดทำครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยศึกษาจากสภาพทั่วไปของสหกรณ์ การดำเนินธุรกิจ โครงสร้างทางการเงิน ความสัมพันธ์ของแหล่งที่มาและทางใช้เงินทุนของสหกรณ์ แหล่งเงินกู้ยืม การวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) และข้อเสนอแนะ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

2.3.1 การวิเคราะห์ตามแนวนอน (Horizontal Analysis) เป็นการวิเคราะห์โดยดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายการต่าง ๆ ในงบการเงิน เมื่อเวลาผ่านไป โดยใช้วิธีอัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่ (Moving - based Analysis) เพื่อวิเคราะห์หาอัตราการเปลี่ยนแปลงของขยายตัวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงของธุรกิจและอื่นๆ

$$\text{อัตราการเติบโตของปีที่ต้องการ} = \frac{\{Y_t - Y_{t-1}\}}{Y_{t-1}} \times 100$$

Y_t หมายถึง ตัวเลขของปีที่ต้องการ

Y_{t-1} หมายถึง ตัวเลขของปีก่อน

2.3.2 การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis) เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบ รายการต่าง ๆ ในงบการเงิน ของปีเดียวกัน โดยกำหนดมูลค่าของรายการที่สำคัญในงบการเงินเป็นตัวเปรียบเทียบหรือเป็นฐาน มีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่ากับ 100 แล้วดูรายการอื่นจะมีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่าไร หรือเรียกว่าการวิเคราะห์ย่อส่วน (Common Size Analysis)

2.3.3 การวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio Analysis) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล 2 ชุด โดยให้ตัวหนึ่งเป็นตัวตั้งอีกตัวหนึ่งเป็นตัวหาร เรียกว่า อัตราส่วน อัตราส่วนที่ได้ต้องนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนที่ถูกกำหนดให้เป็นมาตรฐาน การวิเคราะห์อัตราส่วนประกอบด้วย

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$
อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ (%)	$\frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}} \times 100$
อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$

มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ (รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$
อัตราการเติบโตสินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$

มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)	$\frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}} \times 100$
กำไรต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
เงินออมต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{เงินฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$

มิติที่ 4 การทำกำไร

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อ	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}} \times 100$
กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	
อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (%)	$\frac{\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน}}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}} \times 100$
อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ (%)	$\frac{\text{ทุนสะสมปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมปีก่อน}}{\text{ทุนสะสมปีก่อน}} \times 100$
อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}} \times 100$
อัตรากำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \times 100$

มิติที่ 5 สภาพคล่อง

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$
อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$
อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$
อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด (%)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}} \times 100$

2.3.4 เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์						คะแนนรวม 3 ตัวแปร	
ทุนดำเนินงาน		รายได้ธุรกิจหลัก		จำนวนสมาชิก		ชี้วัดขนาดสหกรณ์	
ช่วงข้อมูล หน่วย : บาท	คะแนน (1)	ช่วงข้อมูล หน่วย : บาท	คะแนน (2)	ช่วงข้อมูล หน่วย : บาท	คะแนน (3)	ช่วงคะแนนรวม (1) + (2) + (3)	ขนาด สหกรณ์
0	0	0	0	0	0		
> 0 - 6,000	1	> 0 - 5,000	1	1 - 28	1		
> 6,000 - 30,000	2	> 5,000 - 23,000	2	29 - 55	2	1 - 6	เล็ก
> 30,000 - 145,000	3	> 23,000 - 107,000	3	56 -108	3	7 - 12	กลาง
> 145,000 - 706,000	4	> 107,000 - 500,000	4	109 - 213	4	13 -18	ใหญ่
> 706,000 - 3,440,000	5	> 500,000 - 2,324,000	5	214 - 420	5	19 - 24	ใหญ่มาก
> 3,440,000 - 16,770,000	6	> 2,324,000 - 10,807 ,000	6	421 - 828	6		
> 16,770,000 - 81,760,000	7	> 10,807,000 - 50,262,000	7	829 - 1,633	7		
> 81,760,000	8	> 50,262,000	8	> 1,633	8		

บทที่ 3

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2551 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินเพื่อสรุปผลในภาพรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยการรวบรวมข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2551 มีจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ตามทะเบียนทั้งสิ้น 1,309 สหกรณ์ รวบรวมข้อมูลเพื่อประมวลผลถึงสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ได้จำนวน 1,230 สหกรณ์ รวบรวมข้อมูลไม่ได้ 79 สหกรณ์ ในจำนวนที่รวบรวมข้อมูลไม่ได้เป็นสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ เนื่องจากอยู่ในสถานภาพเลิก/ชำระบัญชี จำนวน 46 สหกรณ์ และดำเนินงานยังไม่ครบรอบปีบัญชีจำนวน 10 สหกรณ์ และเป็นสหกรณ์ที่ยังไม่พร้อมรับการตรวจสอบจำนวน 23 สหกรณ์ ในจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้นเป็นสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจจำนวน 1,185 สหกรณ์ และไม่ดำเนินธุรกิจจำนวน 45 สหกรณ์

ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2551 ดังนี้

1. จำนวนสหกรณ์

จำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ตามทะเบียน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,309 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 18 สหกรณ์ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.39 (ตารางที่ 1)

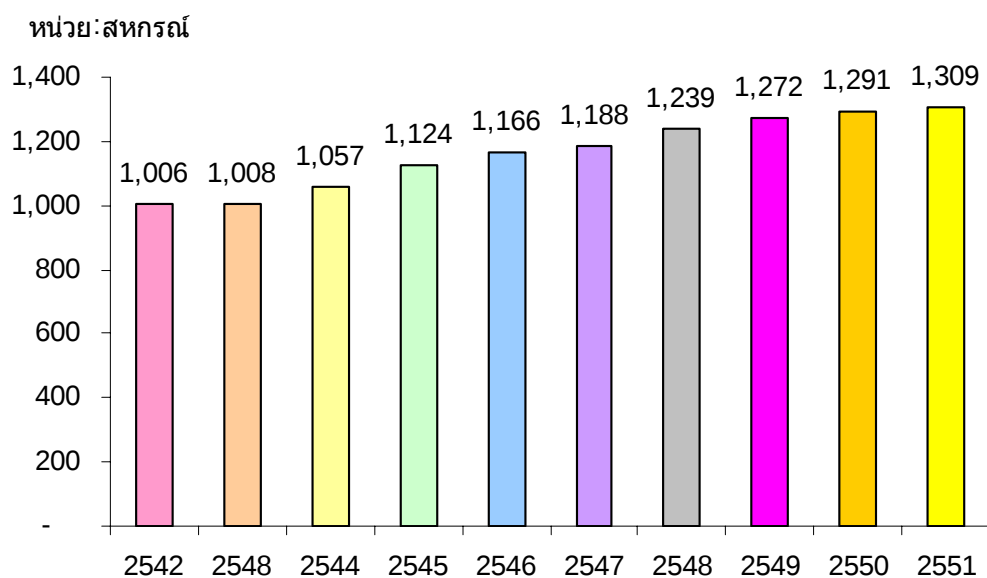
ระหว่างปีจัดตั้งเพิ่ม จำนวน 28 สหกรณ์ ปีก่อนจัดตั้งเพิ่ม จำนวน 37 สหกรณ์และมีสหกรณ์ถอนชื่อออกระหว่างปี จำนวน 9 สหกรณ์ ปีก่อนถอนชื่อออก จำนวน 4 สหกรณ์

รายการ	ปี 2551		ปี 2550		เพิ่มขึ้น(ลดลง)	
	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ
สหกรณ์ที่จดทะเบียน	1,309	100	1,291	100	18	1.39
รวบรวมได้	1,230	93.96	1,205	93.34	25	2.07
รวบรวมไม่ได้	79	6.04	86	6.66	(7)	(8.14)
สาเหตุที่รวบรวมข้อมูลไม่ได้	79	6.04	86	6.66	(7)	(8.14)
เลิก/ชำระบัญชี	46	3.52	43	3.33	3	6.98
จัดตั้งใหม่ยังไม่ครบรอบปีบัญชี	10	0.76	9	0.70	1	11.11
ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ	23	1.76	34	2.63	(11)	(32.35)

ทั้งนี้ เมื่อจัดแบ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ออกเป็นรูปแบบย่อย ๆ ตามลักษณะอาชีพของสมาชิก โดยสามารถแสดงจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนกับจำนวนสหกรณ์ที่ตรวจสอบบัญชีและรวบรวมข้อมูลได้พร้อมทั้งจำแนกตามขนาดของสหกรณ์ ดังนี้

รูปแบบ	จำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น ตามทะเบียน		จำนวนสหกรณ์ที่ตรวจสอบบัญชี และรวบรวมข้อมูลได้	
	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ
ภาคราชการ	751	57.37	730	59.35
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	124	9.47	124	10.08
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	174	13.29	171	13.90
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	119	9.09	112	9.11
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	24	1.84	24	1.95
สอ.โรงพยาบาล / สาธารณสุข	150	11.46	149	12.11
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น	160	12.22	150	12.20
ภาครัฐวิสาหกิจ	55	4.20	53	4.31
ภาคเอกชนและอื่น ๆ	503	38.43	447	36.34
รวมทั้งสิ้น	1,309	100	1,230	100

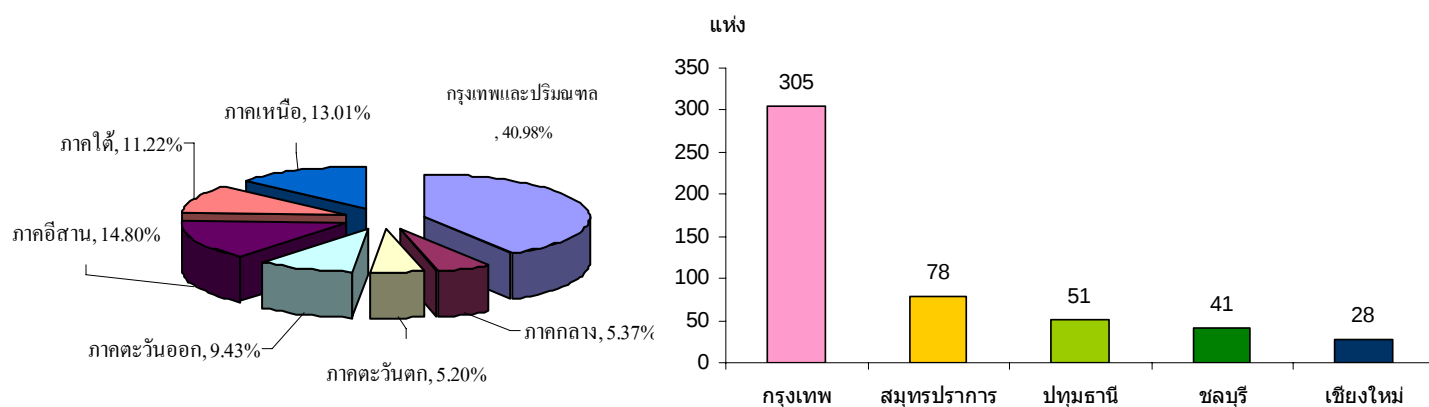
ภาพที่ 1 แสดงจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนในรอบ 10 ปี (2542 - 2551)

สหกรณ์ออมทรัพย์รูปแบบย่อย จำแนกตามขนาดของสหกรณ์ในรอบปี 2551 ได้ดังนี้

ประเภทย่อย	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่มาก	รวม
ตำรวจ	-	-	16	108	124
ทหาร	-	1	71	100	172
ครู	-	7	6	96	109
มหาวิทยาลัย	-	2	4	23	29
รัฐวิสาหกิจ	-	-	16	37	53
โรงพยาบาล / สาธารณสุข	-	-	16	133	149
ราชการอื่น ๆ	1	13	49	85	148
เอกชนและอื่น ๆ	6	72	246	122	446
รวม	7	95	424	704	1,230
ร้อยละ	0.57	7.72	34.47	57.24	100

ภาพที่ 2 จำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ปี 2551

แสดงการกระจายจำนวนสหกรณ์เป็นรายภาค

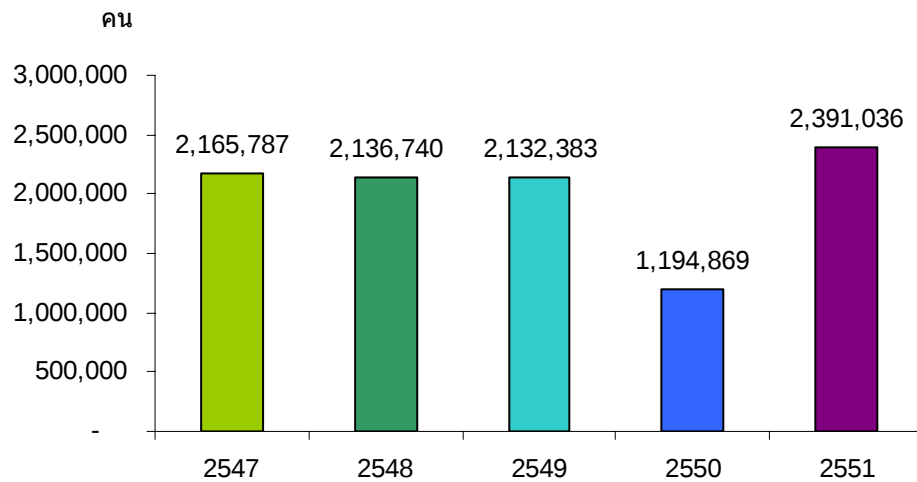
แสดงจำนวนสหกรณ์สูงสุดระดับจังหวัด 5 อันดับ

2. จำนวนสมาชิก

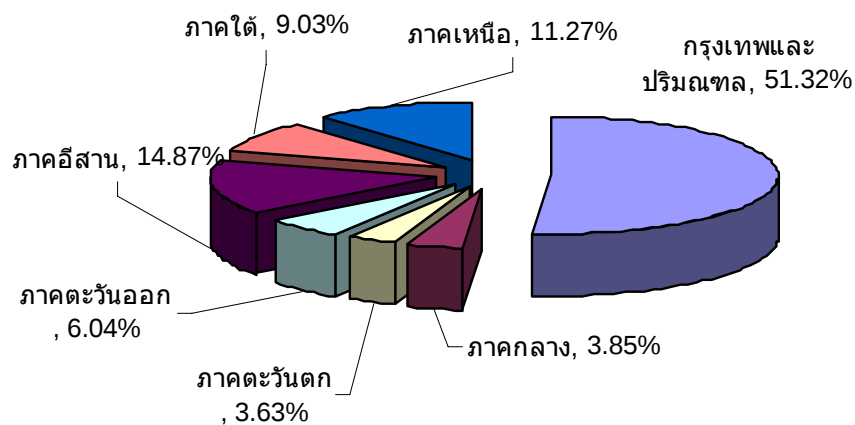
สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ต้องเป็นบุคคลธรรมดา บรรลุนิติภาวะ เป็นสมาชิกของสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ ศรัทธาต่อระบบสหกรณ์และยินดีปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ สมาชิกทุกคนมีบทบาทที่จะควบคุมการบริหารงานของสหกรณ์โดยใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกให้ถูกต้องและสม่ำเสมอ

ในรอบปี 2551 สหกรณ์ออมทรัพย์ที่ได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อการเงิน จำนวน 1,230 สหกรณ์ มีสมาชิกโดยรวมทั้งสิ้น จำนวน 2,391,036 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 96,167 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.19 เป็นสมาชิกที่เข้าใหม่ระหว่างปี มีจำนวน 194,835 คน ลาออกระหว่างปี จำนวน 131,521 คน (ตารางที่ 4)

ภาพที่ 3 แสดงจำนวนสมาชิกในรอบ 5 ปี (2547 – 2551)

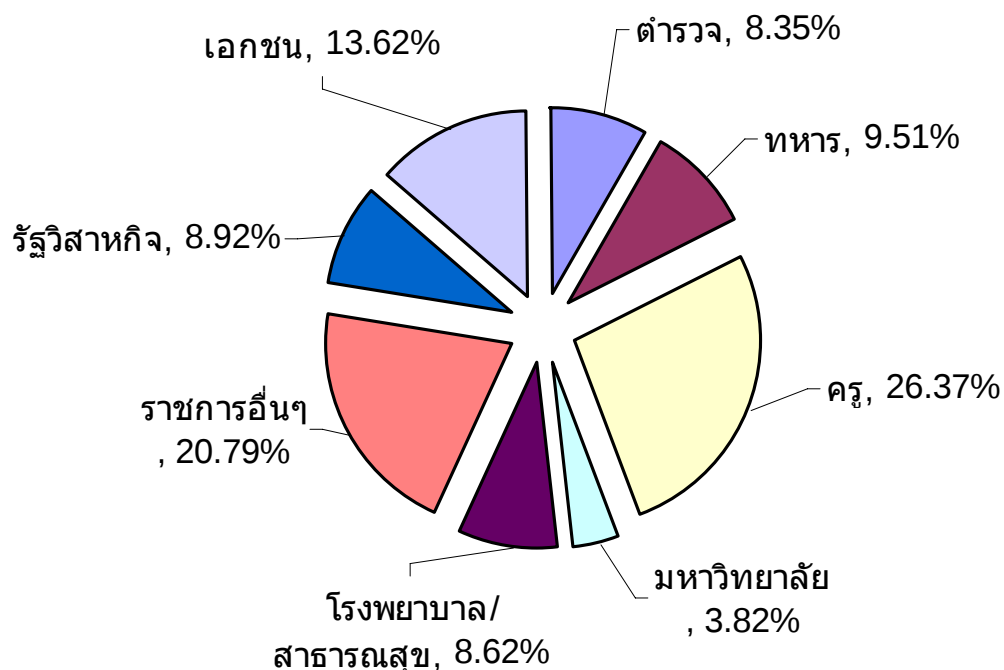

ภาพที่ 4 แสดงการกระจายตัวของสมาชิกเป็นรายภาค ปี 2551

ในจำนวนสมาชิกโดยรวมทั้งสิ้น จำนวน 2,391,036 คน ส่วนใหญ่ครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 50.64 อยู่ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เมื่อจำแนกออกตามกลุ่มอาชีพของสมาชิกแล้ว กลุ่มอาชีพครู มีสมาชิกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.86 ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น โดยสมาชิกจำนวนสูงสุดอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 50,159 คน กลุ่มอาชีพที่มีจำนวนสมาชิกรองลงมา ได้แก่ กลุ่มอาชีพในส่วนราชการอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 19.60 ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น

ภาพที่ 5 แสดงจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์แยกตามรูปแบบย่อยต่างๆ

3. การสะสมเงินค่าหุ้น

สหกรณ์มีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก โดยกำหนดให้สมาชิกส่งชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือนๆ ละ เท่า ๆ กัน การออมทรัพย์ด้วยการถือหุ้นนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของเงินปันผลตามอัตราที่กฎหมายสหกรณ์กำหนด เมื่อสมาชิกลาออกก็สามารถถอนค่าหุ้นคืนได้

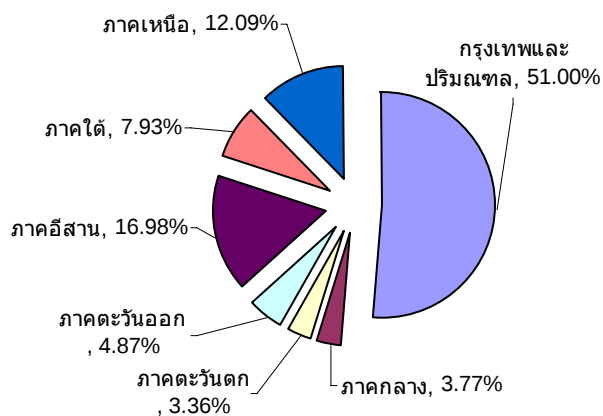
ระหว่างปีสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สะสมเงินค่าหุ้นเพิ่ม จำนวนเงิน 50,642.74 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 3,797.84 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.11 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.86 และมีสมาชิกถอนหุ้นเนื่องจากลาออกหรือขาดความเป็นสมาชิกภาพ จำนวนเงิน 13,584.25 ล้านบาท

สหกรณ์ออมทรัพย์มีหุ้นที่สมาชิกถือครองอยู่ ณ วันสิ้นปี จำนวนเงิน 385,260.27 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 47.15 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 38,409.35 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 11.07 ปีก่อนร้อยละ 15.37 (ตารางที่ 5) วิเคราะห์โดยเฉลี่ยจากสมาชิกทั้งสิ้น 2,391,036 คน พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีเงินสะสมค่าหุ้นกับสหกรณ์เฉลี่ยคนละ 161,126.92 บาท

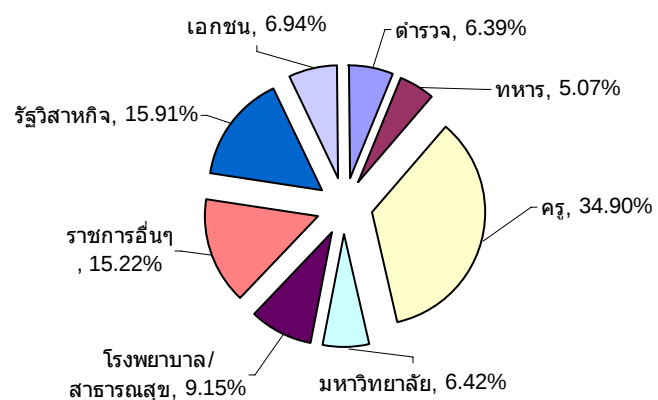
รายละเอียดทุนเรือนหุ้นคงเหลือ ณ วันสิ้นปี จำแนกตามรูปแบบย่อย ๆ ตามลักษณะอาชีพของสมาชิก ดังนี้

รูปแบบ	ปี 2551 (ล้านบาท)	ปี 2550 (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
			(ล้านบาท)	ร้อยละ
ภาคราชการ	297,246.43	268,513.58	28,732.85	10.70
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	24,613.18	21,915.63	2,697.55	12.31
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	19,521.89	17,777.58	1,744.31	9.81
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	134,465.28	122,909.11	11,556.17	9.40
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	24,736.11	21,955.86	2,780.25	12.66
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	35,278.89	31,178.06	4,100.83	13.15
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	58,631.08	52,777.34	5,853.74	11.09
ภาครัฐวิสาหกิจ	61,297.58	54,655.61	6,641.97	12.15
ภาคเอกชนและอื่นๆ	26,716.26	23,681.73	3,034.53	12.81
รวมทั้งสิ้น	385,260.27	346,850.92	38,409.35	11.07

ภาพที่ 6 แสดงการสะสมเงินค่าหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551

แสดงการสะสมเงินค่าหุ้นเป็นรายภาค

แสดงการสะสมเงินค่าหุ้นแยกตามรูปแบบย่อย

4. ธุรกิจของสหกรณ์ระหว่างปี

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก รวม 4 ด้าน คือ รับฝากเงิน ให้เงินกู้ยืม จัดหาสินค้ามาจำหน่ายและให้บริการตามความต้องการของสมาชิก มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 846,561.39 ล้านบาท หรือกว่า 70,546.78 ล้านบาท ต่อเดือน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.37 พบว่า ธุรกิจการให้เงินกู้ มีมูลค่าสูงสุด เป็นจำนวนเงิน 624,001.47 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.02 รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจรับฝากเงิน จำนวนเงิน 222,537.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.35 รายละเอียดดังนี้

รายการ	ปี 2551		ปี 2550		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รวมปริมาณธุรกิจระหว่างปี	846,561.39	100	767,025.34	100	79,536.05	10.37
การรับฝากเงิน	222,537.82	26.29	199,858.83	26.06	22,678.99	11.35
การให้เงินกู้	624,001.47	73.71	567,149.62	73.94	56,851.85	10.02
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	11.95	0.00	16.89	0.00	(4.94)	(29.25)
การให้บริการ	10.15	0.00	0.00	0.00	10.15	100

ตารางแสดงปริมาณธุรกิจแยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์

รูปแบบ	ปี 2551 (ล้านบาท)	ปี 2550 (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
			(ล้านบาท)	ร้อยละ
ภาคราชการ	651,543.97	582,363.76	69,180.21	11.88
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	41,323.66	33,886.21	7,437.45	21.95
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	31,821.84	27,186.85	4,634.99	17.05
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	300,499.01	274,616.33	25,882.68	9.43
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	103,542.43	96,507.42	7,035.01	7.29
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	70,648.03	59,939.60	10,708.43	17.87
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	103,709.00	90,227.35	13,481.65	14.94
ภาครัฐวิสาหกิจ	149,243.89	144,347.48	4,896.41	3.39
ภาคเอกชนและอื่นๆ	45,773.53	40,314.10	5,459.43	13.54
รวมทั้งสิ้น	846,561.39	767,025.34	79,536.05	10.37

4.1 การรับฝากเงิน

นอกจากสหกรณ์ออมทรัพย์จะส่งเสริมการออมของสมาชิกด้วยการให้สะสมเงินค่าหุ้นเป็นรายเดือนแล้ว ยังให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการเพิ่มสวัสดิการแก่ตนเองและครอบครัวตามความสมัครใจ โดยมีการพัฒนารูปแบบของเงินรับฝากให้มีความหลากหลายทั้งรูปแบบและระยะเวลา เพื่อเป็นสถาบันการออมเงินให้กับสมาชิก นอกจากนี้ยังเปิดให้มีบริการรับฝากเงินจากสหกรณ์และอื่น ๆ ด้วย

4.1.1 การรับฝากเงินจากสมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์รับฝากเงินจากสมาชิกระหว่างปี จำนวนเงินทั้งสิ้น 216,472.96 ล้านบาท พบว่าส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวนเงิน 106,373.83 ล้านบาท เงินรับฝากออมทรัพย์ จำนวนเงิน 75,108.11 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ จำนวนเงิน 34,991.02 ล้านบาท เงินรับฝากจากสมาชิกระหว่างปีทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.21 ซึ่งหากพิจารณารูปแบบย่อยของสหกรณ์แล้ว สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย มีการรับฝากเงินระหว่างปีสูงสุด จำนวนเงิน 65,290.24 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 30.16 ของปริมาณเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น นอกจากนี้ในระหว่างปีสมาชิกถอนเงินฝากกับสหกรณ์ จำนวน 162,068.43 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 15,325.29 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 20.63

ณ วันสิ้นปีเงินรับฝากจากสมาชิกคงเหลือ จำนวน 253,217.61 ล้านบาท เทียบเป็น ร้อยละ 30.33 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 27.73 โดยจำแนกเป็น เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวนเงิน 161,931.84 ล้านบาท เงินรับฝากออมทรัพย์ จำนวนเงิน 57,894.97 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ จำนวนเงิน 33,390.80 ล้านบาท (ตารางที่ 7) จำนวนบัญชีเงินรับฝากของสมาชิกคงเหลือ ณ วันสิ้นปี มี จำนวน 1,103,279 บัญชี วิเคราะห์โดยเฉลี่ยจำนวนเงินรับฝากคงเหลือต่อบัญชีเท่ากับ 229,513.67 บาท หรือคิดโดยเฉลี่ยสมาชิกมีเงินรับฝากกับสหกรณ์คนละ 105,902.88 บาท

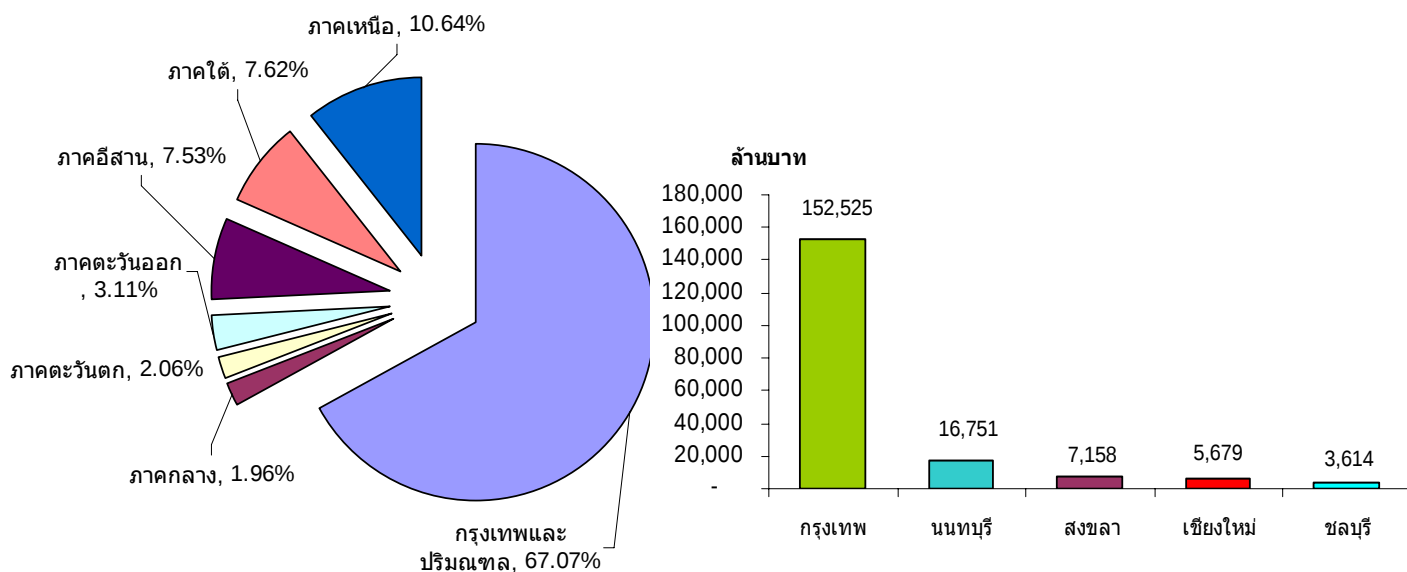
4.1.2 การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

ระหว่างปีสหกรณ์ออมทรัพย์รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น เป็นเงิน 4,063.71 ล้านบาท จำแนกเป็นเงินรับฝากออมทรัพย์ จำนวน 1,969.32 ล้านบาท เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 844.13 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ 1,250.26 ล้านบาท ระหว่างปีมียอดการถอนเงินรับฝาก จำนวน 2,009.08 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 30.13 ณ วันสิ้นปี มีเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น คงเหลือ 3,688.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 29.07 จำแนกเป็นเงินรับฝากออมทรัพย์ จำนวน 1,721.01 ล้านบาท เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 715.75 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ 1,251.76 ล้านบาท (ตารางที่ 8)

4.1.2 การรับฝากเงินอื่น ๆ

ระหว่างปีสหกรณ์ออมทรัพย์รับฝากเงินจากอื่น ๆ จำนวนเงิน 2,001.15 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 33.41 จำแนกเป็นเงินรับฝากออมทรัพย์ จำนวน 1,802.71 ล้านบาท เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 197.51 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ 0.93 ล้านบาท ระหว่างปีมียอดการถอนเงินรับฝาก จำนวนเงิน 1,870.98 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 69.68 ณ วันสิ้นปี มีเงินรับฝากจากอื่น ๆ คงเหลือจำนวนเงิน 927.92 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 15.92 จำแนกเป็นเงินรับฝากออมทรัพย์ จำนวน 728.03 ล้านบาท เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 197.86 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ 2.03 ล้านบาท (ตารางที่ 9)

ภาพที่ 7 แสดงเงินรับฝากคงเหลือของสหกรณ์ ปี 2551

แสดงเงินรับฝากคงเหลือเป็นรายภาค

แสดงเงินรับฝากคงเหลือสูงสุดระดับจังหวัด 5 อันดับ

4.2 การให้เงินกู้ยืม

สหกรณ์ออมทรัพย์จะนำเงินทุนที่ได้จากการสะสมเงินออมของสมาชิกในรูปของเงินค่าหุ้นและเงินรับฝากมาช่วยเหลือสมาชิก เพื่อช่วยคลี่คลายความเดือดร้อนและความจำเป็นในยามที่ต้องการใช้เงินในรูปของเงินกู้ยืมตลอดจนเพื่อช่วยเสริมสร้างฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของสมาชิกให้ดีขึ้น นอกจากนี้แล้วมีเงินเหลือ ก็จะทำให้การสนับสนุน ด้านการเงินแก่สหกรณ์ออมทรัพย์อื่นที่ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อสนองตอบต่อการปฏิบัติตามหลักสหกรณ์ ในข้อที่ส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันในระหว่างสหกรณ์ทั้งปวง เพื่อให้ขบวนการสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงยิ่งขึ้น

4.2.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกระหว่างปี จำนวนเงิน 589,419.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.71 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเงินกู้สามัญ จำนวนเงิน 487,083.74 ล้านบาท เงินกู้ฉุกเฉิน จำนวนเงิน 57,465.68 ล้านบาท และเงินกู้พิเศษ จำนวนเงิน 44,870.31 ล้านบาท ซึ่งหากพิจารณารูปย่อยของสหกรณ์แล้ว สหกรณ์ออมทรัพย์ครุ มีการให้กู้ยืมแก่สมาชิกสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 43.51 ของปริมาณเงินให้กู้แก่สมาชิกระหว่างปีทั้งสิ้น ในระหว่างปีสมาชิกได้ชำระคืนเงินกู้ยืม จำนวน 534,064.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.49

ณ วันสิ้นปี มีลูกหนี้เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกคงเหลือ 639,113.62 ล้านบาท เทียบเป็นร้อยละ 76.56 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.92 โดยจำแนกเป็นเงินกู้สามัญ 526,076.05 ล้านบาท เงินกู้พิเศษ จำนวนเงิน 99,478.68 ล้านบาท และเงินกู้ฉุกเฉิน จำนวน 13,558.89 ล้านบาท (ตารางที่ 10) จำนวนเงินกู้ยืมของสมาชิกคงเหลือ ณ วันสิ้นปี มีทั้งสิ้น 1,403,328 ราย วิเคราะห์โดยเฉลี่ยจำนวนเงินลูกหนี้เงินกู้ยืมของสมาชิกคงเหลือต่อรายเท่ากับ 455,427.11 บาท และในจำนวนลูกหนี้เงินกู้คงเหลือดังกล่าว มีลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

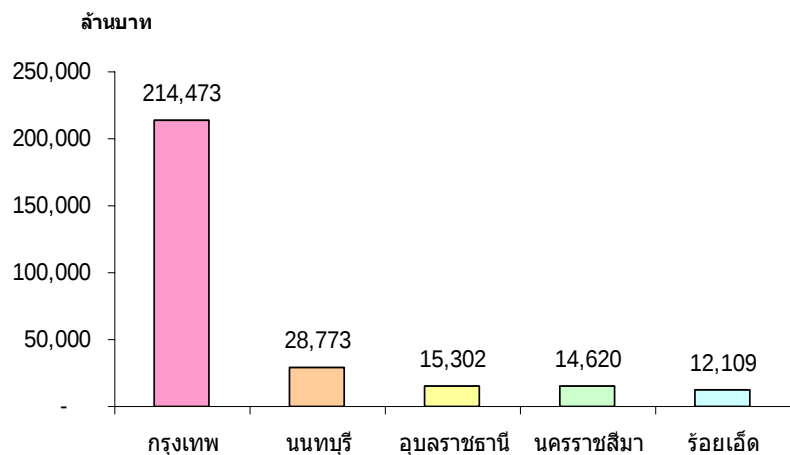
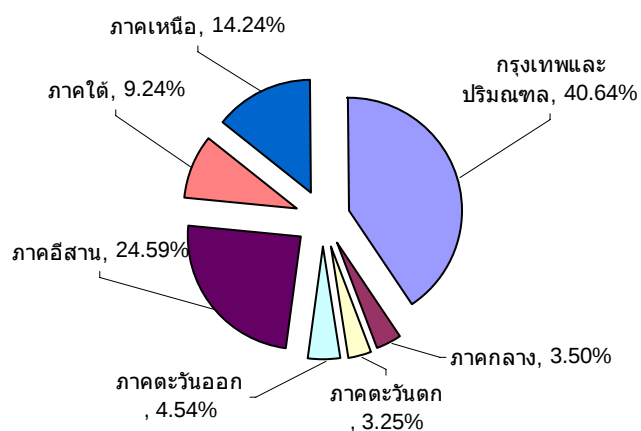
(NPL) จำนวนเงิน 1,148.84 ล้านบาท เทียบเป็นร้อยละ 0.14 ของลูกหนี้คงเหลือทั้งสิ้น ซึ่งสหกรณ์ควรติดตามลูกหนี้ให้ชำระหนี้เป็นไปตามสัญญา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดหนี้ด้อยคุณภาพ อันก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์

ตารางเปรียบเทียบการให้เงินกู้แก่สมาชิกระหว่างปี

ประเภทเงินกู้	ปี 2551		ปี 2550		เพิ่ม (ลด)			ยอดคงเหลือ ปี 2551	
	สัญญา	จำนวนเงิน	สัญญา	จำนวนเงิน	สัญญา	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ฉุกเฉิน	2,109,616	57,465.68	2,093,990	52,600.48	15,626	4,865.20	9.25	13,558.89	2.12
สามัญ	1,177,118	487,083.74	1,137,917	440,823.93	39,201	46,259.81	10.45	526,076.05	82.31
พิเศษ	83,241	44,870.31	87,089	43,849.23	(3,848)	1,021.08	2.33	99,478.68	15.57
รวม	3,369,975	589,419.73	3,318,996	537,273.64	50,979	52,146.09	9.71	639,113.62	100

หากพิจารณาทางใช้ประโยชน์จากเงินกู้ของสมาชิกที่กู้เงินไประหว่างปี ปรากฏว่าสมาชิกกู้หนี้สัญญาใหม่เพื่อลงล่างหนี้เดิม จำนวนเงิน 183,305.80 ล้านบาท ใช้จ่ายในครอบครัวเพื่ออุปโภค จำนวนเงิน 130,764.56 ล้านบาท ก่อสร้างปรับปรุงที่อยู่อาศัย จำนวนเงิน 101,455.08 ล้านบาท ซื้อทรัพย์สิน จำนวนเงิน 59,599.34 ล้านบาท ลงทุนประกอบอาชีพ จำนวนเงิน 24,722.21 ล้านบาท ใช้จ่ายอื่นจำนวนเงิน 89,572.74 ล้านบาท (ตารางที่ 12)

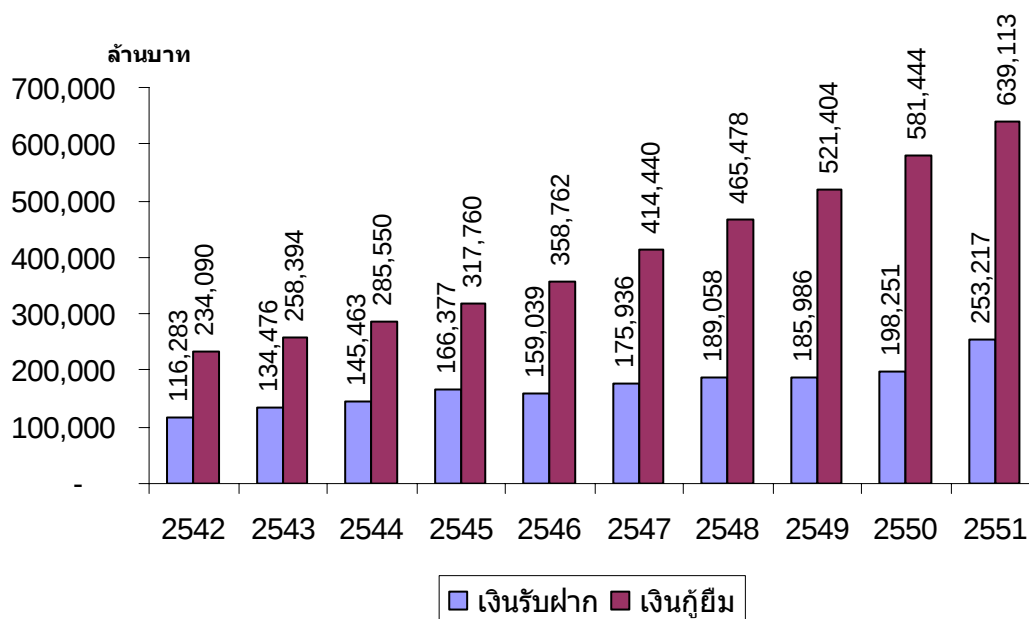
ภาพที่ 8 แสดงเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551

แสดงเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือเป็นรายภาค

แสดงเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือสูงสุดระดับจังหวัด 5 อันดับ

ภาพที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบเงินรับฝากและเงินให้กู้ยืมของสมาชิกคงเหลือในรอบ 10 ปี

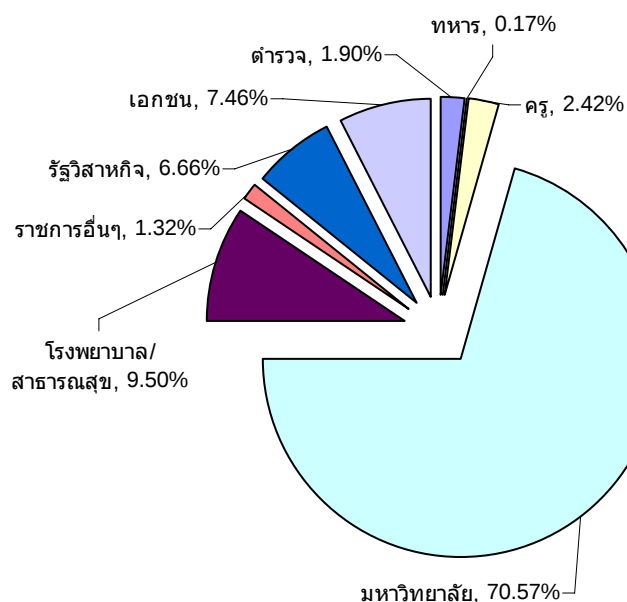

4.2.2 การให้เงินกู้ระหว่างสหกรณ์

ระหว่างปีได้มีการกู้ยืมเงินระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์รวมจำนวนเงิน 34,581.74 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 15.75 จำแนกเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น จำนวน 7,040.30 ล้านบาท และระยะยาว จำนวน 27,541.44 ล้านบาท สหกรณ์ออมทรัพย์รูปแบบย่อมหาวิทยาลัย ให้เงินกู้ยืมระหว่างสหกรณ์สูงสุดคิดเป็นร้อยละ 71.63 ของเงินกู้ระหว่างปีทั้งสิ้น

ณ วันสิ้นปีมียอดเงินกู้ระหว่างสหกรณ์ค้างชำระรวม จำนวน 44,526.09 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 6.01 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน จำนวนเงิน 603.80 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 1.37 (ตารางที่ 11) จำแนกเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น จำนวนเงิน 9,403.49 ล้านบาท และระยะยาว จำนวนเงิน 35,122.60 ล้านบาท

ภาพที่ 10 แสดงเงินให้กู้ระหว่างสหกรณ์คงเหลือแยกตามรูปแบบย่อย ปี 2550

4.3 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

สหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนหนึ่งในระหว่างปี มีการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวนเงิน 11.95 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 29.25 พบว่าเป็นรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์เอกชน และอื่น ๆ โดยจัดหาสินค้าน้ำมันมาจำหน่ายระหว่างปีจำนวนเงิน 5.17 ล้านบาท และสินค้าผลิตเองอื่น ๆ มาจำหน่ายระหว่างปี จำนวนเงิน 6.78 ล้านบาท (ตารางที่ 13)

4.4 การให้บริการ

ในระหว่างปีสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทยอรัศวินสาธิต ดำเนินธุรกิจให้บริการแก่สมาชิก และบุคคลภายนอก จำนวนเงิน 10.15 ล้านบาท ปีก่อนไม่มีปริมาณธุรกิจด้านการให้บริการแก่สมาชิก (ตารางที่ 14)

5. ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบปี 2551 มีกำไรสุทธิ จำนวนเงิน 31,399.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 3,800.07 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.37 พบว่า ในจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ที่รวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้นส่วนใหญ่ดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิ จำนวน 1,193 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 96.99 ของจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมได้ จำนวนเงิน 31,425.59 ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นสหกรณ์ที่ดำเนินงานขาดทุนสุทธิ จำนวน 23 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.87 ของจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมได้ จำนวนเงิน 25.93 ล้านบาท และมีสหกรณ์ที่ไม่ดำเนินธุรกิจและหยุดดำเนินธุรกิจมาตั้งแต่จัดตั้งสหกรณ์ จำนวน 14 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.14 ของสหกรณ์ที่รวบรวมได้ทั้งสิ้น (ตารางที่ 15)

ผลการดำเนินงาน ปรากฏดังนี้

รายการ	ปี 2551		ปี 2550		เพิ่มขึ้น(ลดลง)	
	สหกรณ์	ล้านบาท	สหกรณ์	ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ
กำไรสุทธิ	1,193	31,425.59	1,165	27,623.97	3,801.62	13.76
ขาดทุนสุทธิ	23	(25.93)	30	(24.38)	1.55	6.36
ไม่ดำเนินงาน *	14	-	10	-	-	-

* ไม่ดำเนินงาน หมายถึง สหกรณ์ที่ไม่ดำเนินธุรกิจและหยุดดำเนินธุรกิจมาตั้งแต่จัดตั้งสหกรณ์

5.1 รายได้ทั้งสิ้น

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในภาพรวมมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการขยายตัวของสินเชื่อและการลงทุนระยะสั้น/ระยะยาว ก่อให้เกิดรายได้ทั้งสิ้นจำนวนเงิน 52,153.92 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 5,613.92 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.06 ประกอบด้วย

- รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน มีจำนวน 48,319.75 ล้านบาท

เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 5,262.81 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.22 จำแนกเป็น รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม และดอกเบี้ยเงินรับฝาก จำนวน 46,877.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.17 และผลตอบแทนจากเงินลงทุน จำนวน 3,680.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.04 โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทย่อยครู มีรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนฯ สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 38.90 ของรายได้ทั้งสิ้น

- รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย มีจำนวน 152.23 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.88 ได้แก่ รายได้ค่าเช่า 17.52 ล้านบาท กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน 11.47 ล้านบาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้า 14.41 ล้านบาท และอื่น ๆ 108.83 ล้านบาท (ตารางที่ 17)

- รายได้จากกำไรของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีจำนวน 0.54 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 55.56

- รายได้จากกำไรของธุรกิจการให้บริการ มีจำนวน 0.69 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 40.00

5.2 ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยรวมมีจำนวนทั้งสิ้น 20,830.09 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 1,899.92 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.04 ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเทียบเป็นร้อยละ 39.88 ของรายได้ทั้งสิ้น ค่าใช้จ่ายโดยรวมประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย จำนวน 15,561.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 1,4874.45 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.57 จำแนกเป็นดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก จำนวน 9,345.19 ล้านบาท ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้น 3,520.70 ล้านบาท และดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะยาว 2,695.82 ล้านบาท โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทย่อยครู มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 44.44 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น (ตารางที่ 17)

- ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญลูกหนี้และดอกเบี้ย ในรอบปีมีค่าใช้จ่ายในการสำรองหนี้สูญ และหนี้สงฆ์จะสูญลูกหนี้ จำนวน 185.05 ล้านบาท หนี้สงฆ์จะสูญดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 1.81 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

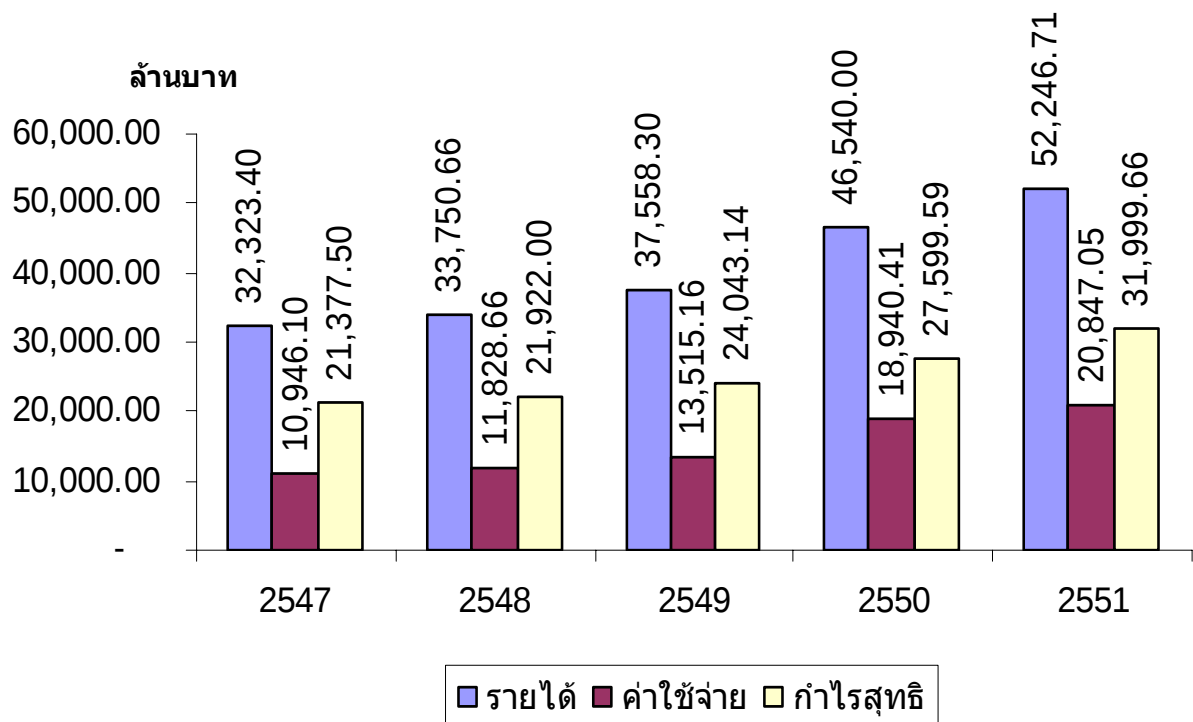
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 5,081.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 399.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.53 หรือคิดเป็นร้อยละ 24.40 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ จำนวน 1,731.48 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ จำนวน 389.82 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก จำนวน 1,598.20 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น จำนวน 1,362.02 ล้านบาท (ตารางที่ 19)

5.3 รายการพิเศษเพิ่ม/(ลดลง)

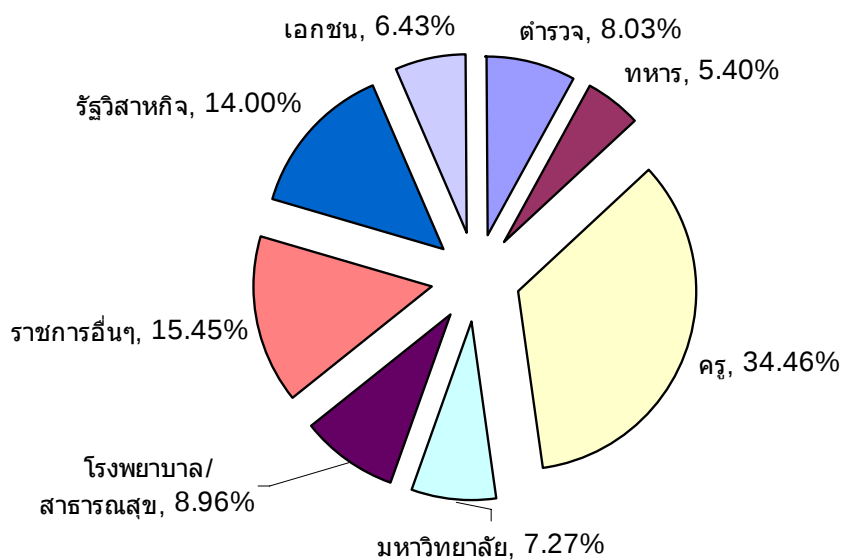
ระหว่างปีมีรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่มีได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาพรวม ที่มีผลให้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น จำนวน 75.83 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.36 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ปีก่อนมีรายการพิเศษที่เป็นส่วนลดลงของกำไรสุทธิ จำนวน 10.24 ล้านบาท

รายการ	ปี 2551	ปี 2550	อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง)	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้ทั้งสิ้น	52,153.92	46,540.00	5,613.92	12.06
รายได้ดอกเบี้ย	48,319.75	43,056.94	5,262.81	12.22
ผลตอบแทนการลงทุน	3,680.71	3,314.68	366.03	11.04
รายได้อื่น	153.46	168.38	(14.92)	(8.86)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	20,830.09	18,930.17	1,899.92	10.04
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	15,561.71	14,074.26	1,487.45	10.57
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	5,081.52	4,682.01	399.51	8.53
ค่าใช้จ่ายอื่น	186.86	173.90	12.96	7.45
รายการพิเศษเพิ่ม/ลด	75.83	(10.24)	65.59	6.40 เท่า
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	31,399.66	27,599.59	3,800.07	13.77

ภาพที่ 11 แสดงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี

ภาพที่ 12 แสดงผลกำไรสุทธิ ปี 2550 แยกตามรูปแบบย่อย

6. ฐานะการเงิน

สหกรณ์ออมทรัพย์ที่รวบรวมข้อมูลได้ประจำปี 2551 จำนวน 1,230 สหกรณ์ มีฐานะการเงิน ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ดังนี้ (ตารางที่ 20)

6.1 สินทรัพย์

สินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 834,837.23 ล้านบาท ปีก่อนมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 730,818.64 ล้านบาท สินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 104,018.59 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.23 หากพิจารณาสหกรณ์ออมทรัพย์รูปแบบย่อยที่มีสินทรัพย์รวมสูงสุด ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำนวน 303,304.83 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.80 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น รายละเอียดสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ดังนี้

ลูกหนี้สมาชิกกู้ระยะยาว- สุทธิ	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
รายการ	560,791.25	517,231.25	43,161.25
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	1,000.00	1,000.00	1,000.00
รวมสินทรัพย์	834,837.23	730,818.64	104,018.59
สินทรัพย์หมุนเวียน	192,167.18	151,020.00	44,846.78
เงินลงทุนระยะยาว	72,174.91	55,875.42	16,299.49

ตารางแสดงสินทรัพย์แยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์

รูปแบบ	ปี 2550 (ล้านบาท)	ปี 2550 (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
			(ล้านบาท)	ร้อยละ
ภาคราชการ	649,919.74	573,811.24	76,108.50	13.26
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	45,315.29	39,579.93	5,735.36	14.49
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	38,119.39	33,846.97	4,272.42	12.62
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	303,304.83	276,222.25	27,082.58	9.80
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	93,413.37	75,829.08	17,584.29	23.19
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	64,136.87	55,945.44	8,191.43	14.64
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	105,629.99	92,387.57	13,242.42	14.33
ภาครัฐวิสาหกิจ	122,287.91	106,678.07	15,609.84	14.63
ภาคเอกชนและอื่นๆ	62,629.58	50,329.33	12,300.25	24.44
รวมทั้งสิ้น	834,837.23	730,818.64	104,018.59	14.23

6.1.1 สินทรัพย์หมุนเวียน

สินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวน 197,226.78 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.63 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.23 ประกอบด้วยเงินสดและเงินฝากธนาคาร จำนวนเงิน 29,878.83 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 25.92 เงินฝากสหกรณ์อื่น จำนวนเงิน 18,811.39 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2.01 เท่า ลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ จำนวนเงิน 125,348.75 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.79 เงินลงทุนระยะสั้น จำนวนเงิน 22,688.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 95.72 และอื่นๆ จำนวนเงิน 499.08 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.06

6.1.2 เงินลงทุนระยะยาว

ณ วันสิ้นปี สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ระยะยาว จำนวนเงิน 72,174.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.65 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ปีก่อนมีเงินลงทุนระยะยาว จำนวนเงิน 55,875.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 16,299.49 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 29.17 ปีก่อนลดลงร้อยละ 0.59

6.1.3 ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว - สุทธิ

ณ วันสิ้นปี สหกรณ์ออมทรัพย์มีลูกหนี้เงินให้สมาชิกกู้ระยะยาวและลูกหนี้อื่น ๆ สุทธิ จำนวนเงิน 560,799.65 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.17 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ปีก่อนมีลูกหนี้สมาชิกกู้ระยะยาว จำนวนเงิน 517,233.43 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 43,566.22 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.42 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.63

6.1.4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ

สหกรณ์ออมทรัพย์มีสินทรัพย์ที่มีตัวตน รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,878.23 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน จำนวนเงิน 828.56 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 30.40 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.71 ประกอบด้วย ที่ดิน จำนวนเงิน 863.94 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 24.04 อาคารและสิ่งปลูกสร้าง จำนวนเงิน 629.79 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.42 งานระหว่างก่อสร้าง จำนวนเงิน 106.05 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 90.45 เครื่องจักรและอุปกรณ์ จำนวนเงิน 38.66 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 28.52 ยานพาหนะ จำนวนเงิน 70.74 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 14.74 เครื่องใช้สำนักงานและอื่น ๆ จำนวนเงิน 437.18 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.72 และค่าเสื่อมราคาสะสม จำนวนเงิน 268.13 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 25.89

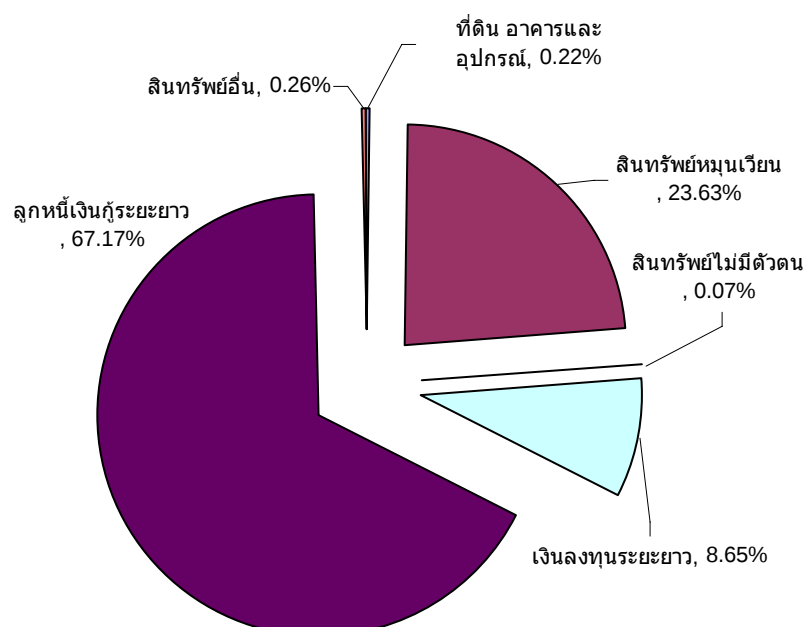
6.1.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ประกอบด้วย สิทธิการเช่า จำนวนเงิน 9.46 ล้านบาท สิทธิประโยชน์ที่ดิน อาคาร อื่นๆ จำนวนเงิน 517.71 ล้านบาท และสิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ 29.76 ล้านบาท รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทั้งสิ้น 590.56 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.07 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.08 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.00

6.1.6 สินทรัพย์อื่น

ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี เงินทรงแจย เงินมัดจำ เงินประกันและอื่นๆ จำนวนเงิน 2,167.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.26 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 64.13

ภาพที่ 13 แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ ประจำปี 2550 (สินทรัพย์)

6.2 หนี้สิน

ในรอบปี 2551 สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 375,348.70 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 44.96 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีหนี้สินทั้งสิ้น จำนวน 317,078.86 ล้านบาท หนี้สินทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 58,269.84 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.38 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.18 หนี้สินทั้งสิ้นประกอบด้วย

รายการ	ปี 2550		ปี 2551		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	375,348.70	100	317,078.86	100	58,269.84	18.38
หนี้สินหมุนเวียน	337,757.49	84.87	269,103.14	84.87	68,654.35	25.51
หนี้สินระยะยาว	30,904.48	13.40	42,477.42	13.40	(11,572.94)	(27.24)
หนี้สินอื่น	6,686.73	1.73	5,498.30	1.73	1,188.43	21.61

6.2.1 หนี้สินหมุนเวียน

สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวนเงิน 337,757.49 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 40.46 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 18.38 ประกอบด้วยเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น จำนวนเงิน 37,192.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.20 เท่า ตัวเงินจ่าย จำนวนเงิน 2,201.22 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 49.43 ตัวสัญญาใช้เงิน จำนวน 40,457.60 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 11.81 เงินรับฝาก จำนวนเงิน 257,834.05 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 27.70 อื่นๆ จำนวนเงิน 72.07 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.16

6.2.2 หนี้สินระยะยาว

สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินระยะยาวทั้งสิ้น จำนวนเงิน 30,904.48 ล้านบาท เป็นร้อยละ 3.70 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ปีก่อนมีหนี้สินระยะยาวทั้งสิ้น จำนวนเงิน 42,477.42 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวนเงิน 11,572.94 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 27.24 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.30 โดยส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ยืมระยะยาวทั้งสิ้น

6.2.3 หนี้สินอื่น

สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินอื่นทั้งสิ้น จำนวนเงิน 6,686.73 ล้านบาท เป็นร้อยละ 0.80 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีหนี้สินอื่นทั้งสิ้น จำนวนเงิน 5,498.30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 1,188.43 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.61 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 60.49 หนี้สินอื่นประกอบด้วย รายได้รอตัดบัญชี จำนวนเงิน 4.21 ล้านบาท เงินสะสมและสำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่ จำนวนเงิน 1,635.47 ล้านบาท เงินประกันและหนี้สินอื่น ๆ จำนวนเงิน 5,047.05 ล้านบาท

6.3 ทุนของสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 459,488.53 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 55.04 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 413,739.78 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 45,748.75 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.06 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.36 (ตารางที่ 19) ทุนของสหกรณ์ประกอบด้วย

รายการ	ปี 2551		ปี 2550		เพิ่มขึ้น(ลด)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รวมทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น	459,488.53	100	413,739.78	100	45,748.75	11.06
ทุนเรือนหุ้น	385,260.27	83.84	346,850.92	83.83	38,409.35	11.07
ทุนสำรอง	37,198.13	8.10	33,898.62	8.19	3,299.51	9.73
ทุนสะสมและอื่น ๆ	5,037.02	1.10	5,460.25	1.32	(423.23)	(7.75)
กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	605.91	0.13	(62.24)	(0.01)	668.15	
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	0.09	0.00	0.04	0.00	0.05	1.25 เท่า
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	9.98	0.00	0.11	0.00	9.87	89.73 เท่า
ขาดทุนสะสม	(22.53)	0.00	(7.51)	0.00	(15.02)	2.00 เท่า
กำไรสุทธิประจำปี	31,399.66	6.83	27,599.59	6.67	3,800.07	13.77

6.3.1 ทุนเรือนหุ้น

สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้นจำนวนเงิน 385,259.01 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 46.15 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้น จำนวนเงิน 346,850.92 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 38,408.35 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.07

6.3.2 ทุนสำรอง

สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนสำรองทั้งสิ้น จำนวนเงิน 37,198.13 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 4.46 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีทุนสำรองทั้งสิ้น จำนวนเงิน 33,898.62 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 3,299.51 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.73 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.57

6.3.3 ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่น ๆ

สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนสะสมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 5,037.02 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 0.60 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีทุนสะสมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 5,460.25 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวนเงิน 423.23 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 7.75 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.61

6.3.4 กำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น

สหกรณ์ออมทรัพย์มีขาดทุนที่เกิดจากส่วนต่างของเงินลงทุน (ราคาทุน-ราคาตลาด) จำนวน 605.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.07 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ปีก่อนมีขาดทุนที่เกิดจากส่วนต่างของเงินลงทุน 62.24 ล้านบาท

6.3.5 ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์มีส่วนเกินที่เกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ (ราคาทุน-ราคาตลาด) จำนวนเงิน 0.09 ล้านบาท ปีก่อนมีส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ จำนวน 0.04 ล้านบาท

6.3.6 ขาดทุนสะสม

สหกรณ์ออมทรัพย์มีผลขาดทุนสะสมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 22.53 ล้านบาท เป็นร้อยละ 0.00 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมียอดขาดทุนสะสมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 7.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 15.02 ล้านบาท

6.3.7 กำไรสุทธิประจำปี

สหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรสุทธิประจำปีทั้งสิ้น จำนวนเงิน 31,399.66 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 3.76 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีกำไรสุทธิประจำปีทั้งสิ้น จำนวนเงิน 27,599.59 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 3,800.07 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.77 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.79

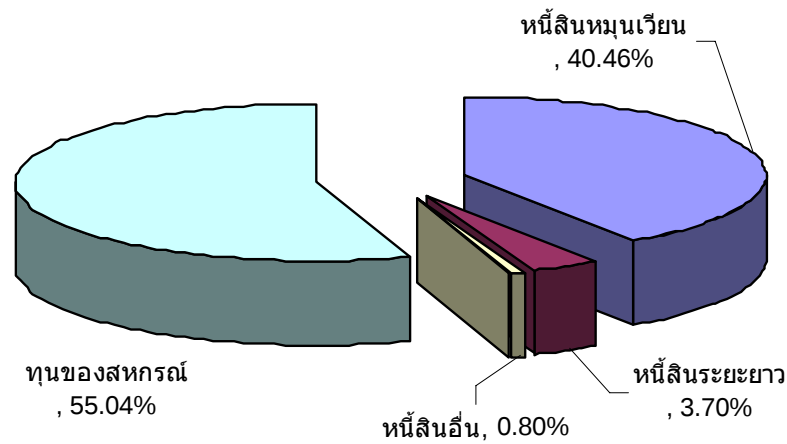
6.3.8 กำไรสุทธิหรือการจัดสรร

สหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรสุทธิหรือการจัดสรรทั้งสิ้น จำนวนเงิน 9.98 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 0.00 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีกำไรสุทธิหรือการจัดสรรทั้งสิ้น จำนวนเงิน 0.11 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 9.87 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 89.73 เท่า

ตารางแสดงหนี้สินรวมและทุนของสหกรณ์แยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์

รูปแบบ	ปี 2551		ปี 2550	
	หนี้สินรวม	ทุนของสหกรณ์	หนี้สินรวม	ทุนของสหกรณ์
ภาคราชการ	292,445.34	357,474.40	250,543.15	323,268.09
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	15,576.07	29,739.22	13,163.73	26,416.20
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	14,997.20	23,122.19	12,802.92	21,044.05
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	140,935.98	162,368.85	127,459.93	148,762.32
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	61,348.00	32,065.37	47,382.90	28,446.18
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	23,289.48	40,847.39	19,839.06	36,106.38
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	36,298.61	69,331.38	29,894.61	62,492.96
ภาครัฐวิสาหกิจ	51,566.93	70,720.98	43,559.31	63,118.76
ภาคเอกชนและอื่นๆ	31,336.43	31,293.15	22,976.40	27,352.93
รวมทั้งสิ้น	375,348.70	459,488.53	317,078.86	413,739.78

ภาพที่ 14 แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2550 (หนี้สินและทุน)

7. โครงสร้างทางการเงิน

การทำธุรกิจในสหกรณ์ออมทรัพย์ จะเกี่ยวข้องกับการหมุนเวียนเงินสดแทบทั้งสิ้น เงินทุนที่ได้รับส่วนใหญ่มาจากการสะสมเงินค่าหุ้นของสมาชิก ซึ่งถือเป็นทุนภายในของสหกรณ์และเงินรับฝากจากสมาชิกซึ่งเป็นหนี้สิน โดยสหกรณ์จะนำเงินทุนดังกล่าวไปให้สมาชิกที่มีความจำเป็นกู้ยืม เพื่อก่อให้เกิดรายได้ ในกรณีที่ทุนเรือนหุ้นและเงินรับฝาก มีไม่เพียงพอต่อการปล่อยสินเชื่อ สหกรณ์ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอก เพื่อนำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน หากมีเงินเหลือก็จะให้บริการกู้ยืมระหว่างสหกรณ์ หรือนำไปลงทุนให้เกิดผลตอบแทน

7.1 แหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์

รายการ	ปี 2551		ปี 2550		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
แหล่งเงินทุนภายใน	712,706.14	85.37	611,990.45	83.74	100,715.69	16.46
เงินรับฝากสมาชิก	253,217.61	30.33	198,250.67	27.13	54,966.94	27.73
ทุนของสหกรณ์	459,488.53	55.04	413,739.78	56.61	45,748.75	11.06
แหล่งเงินทุนภายนอก	122,131.09	14.63	118,828.19	16.26	3,302.90	2.78
เครดิตระยะสั้น	37,192.55	4.46	16,895.58	2.31	20,296.97	120.13
เครดิตระยะยาว	30,834.14	3.69	42,051.35	5.76	(11,217.21)	(26.68)
หนี้สินอื่น ๆ	54,104.40	6.48	59,881.26	8.19	(5,776.86)	(9.65)
รวมทั้งสิ้น	834,837.23	100	730,818.64	100	104,018.59	14.23

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งสิ้น 834,837.23 ล้านบาท ประกอบด้วย ทุนภายใน ร้อยละ 85.37 ได้แก่ เงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 30.33 ทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 55.04 และจากแหล่งเงินทุนภายนอกโดยการกู้ยืม ร้อยละ 14.63 ได้แก่ เงินกู้ยืมระยะสั้น ร้อยละ 4.46 เงินกู้ยืมระยะยาว ร้อยละ 3.69 และอื่น ๆ ร้อยละ 6.48 นอกจากนี้ยังมีสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนหนึ่งหาเงินทุน โดยใช้บริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินระยะสั้นค้ำประกันเงินกู้ยืม ร้อยละ 4.85 ของทุนดำเนินงาน

7.2 แหล่งใช้ไปของเงินทุน มีรายละเอียด ดังนี้

รายการ	ปี 2551		ปี 2550		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
เงินสดและเงินฝาก	48,690.22	5.83	29,898.11	4.09	18,792.11	62.85
ลูกหนี้สุทธิ	686,148.40	82.19	628,364.61	85.98	57,783.79	9.20
หลักทรัพย์ / ตราสาร	94,863.64	11.36	67,467.68	9.23	27,395.96	40.61
สินค้าคงเหลือ	10.70	0.00	7.70	0.00	3.00	38.96
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	1,878.23	0.23	2,698.79	0.37	(820.56)	(30.40)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	590.56	0.07	615.68	0.09	(25.12)	(4.08)
อื่น ๆ	2,655.48	0.32	1,766.07	0.24	889.41	50.36
รวม	834,837.23	100	730,818.64	100	104,018.59	14.23

การใช้เงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบปี 2551 ส่วนใหญ่ลงทุนในลูกหนี้เงินกู้ ร้อยละ 82.19 ลงทุนในหลักทรัพย์/ตราสารหนี้ ร้อยละ 11.36 เงินสดและเงินฝาก ร้อยละ 5.83 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 0.23 ซึ่งเงินลงทุนในลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ระยะยาวถึงร้อยละ 81.73 ของลูกหนี้ทั้งสิ้น ดังนั้นความสามารถในการใช้คืนเงินทุนจากแหล่งภายนอกให้เป็นไปตามกำหนดสัญญา จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการเร่งรัดลูกหนี้ของสหกรณ์เอง อนึ่ง สหกรณ์ไม่ควรขยายวงเงินกู้ให้สมาชิกเพียงเพื่อต้องการเพิ่มรายได้ให้สหกรณ์เอง เพราะนอกจากจะเป็นการเพิ่มภาระหนี้แก่สมาชิกผู้กู้และผู้ค้ำประกันแล้วยังเป็นการเพิ่มความเสี่ยงของสหกรณ์ ทั้งนี้ควรใช้นโยบายการบริหารการเงินด้วยความรอบคอบ คำนึงถึงฐานะการเงินของสหกรณ์เองตลอดจนดูแลแนะนำให้สมาชิกปรับวิถีการดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง ใช้จ่ายที่จำเป็น รมรณรงค์สร้างเสริมให้ออมเงินไว้กับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้สหกรณ์จะต้องระวังต่อความเสี่ยงทางด้านสภาพคล่องเนื่องจากแหล่งเงินทุนภายในส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากระยะสั้น ฉะนั้นควรให้ความสำคัญกับการรักษาระดับสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ให้เหมาะสม เพื่อเป็นเกราะป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น

แหล่งที่มาของเงินทุนแยกรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551

รูปแบบย่อย	แหล่งเงินทุนภายใน (ล้านบาท)		แหล่งเงินทุนภายนอก (ล้านบาท)			รวมทั้งสิ้น
	เงินรับฝาก สมาชิก	ทุนของ สหกรณ์	เครดิต ระยะสั้น	เครดิต ระยะยาว	หนี้สินอื่น	
ภาคราชการ	178,781.99	357,474.40	34,216.61	29,770.63	49,676.11	649,919.74
ตำรวจ	6,181.85	29,739.22	2,460.97	3667.01	3,266.24	45,315.29
ทหาร	12,116.43	23,122.19	1,316.05	585.26	979.46	38,119.39
ครู	57,122.94	162,368.85	21,872.63	22,944.57	38,995.84	303,304.83
มหาวิทยาลัย	53,519.22	32,065.37	4,606.03	31.61	3,191.14	93,413.37
โรงพยาบาล/สาธารณสุข	17,344.72	40,847.39	2,645.70	1,482.12	1,816.94	64,136.87
ราชการอื่นๆ	32,496.83	69,331.38	1,315.23	1,060.06	1,426.49	105,629.99
ภาครัฐวิสาหกิจ	47,094.29	70,720.98	322.84	639.70	3,510.10	122,287.91
ภาคเอกชน	27,341.33	31,293.15	2,653.10	423.81	918.19	62,629.58
รวมทั้งสิ้น	253,217.61	459,488.53	37,192.55	30,834.14	54,104.40	834,837.23
ร้อยละ	30.33	55.04	4.46	3.69	6.48	100
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน	27.73	11.06	1.20 เท่า	(26.68)	(9.65)	14.23

แหล่งใช้ไปของเงินทุนแยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551

รูปแบบย่อย	แหล่งเงินทุนภายใน (ล้านบาท)			แหล่งเงินทุนภายนอก (ล้านบาท)			รวมทั้งสิ้น
	เงินสด/ เงินฝาก	ลูกหนี้สุทธิ	หลักทรัพย์/ ตราสาร	ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์-สุทธิ	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตน	อื่นๆ	
ภาคราชการ	35,503.55	562,624.43	47,908.22	1,660.71	542.14	1,680.69	649,919.74
ตำรวจ	1,480.39	43,161.51	567.44	36.86	33.06	36.03	45,315.29
ทหาร	2,288.33	34,570.33	1,180.59	23.46	15.48	41.20	38,119.39
ครู	10,214.05	289,256.79	2,192.80	1,231.47	39.97	369.75	303,304.83
มหาวิทยาลัย	6,464.69	51,888.72	33,652.82	145.74	258.80	1,002.60	93,413.37
โรงพยาบาล/สาธารณสุข	4,829.22	55,503.96	3,527.60	164.43	35.34	76.32	64,136.87
ราชการอื่นๆ	10,226.87	88,243.12	6,786.97	58.75	159.49	154.79	105,629.99
ภาครัฐวิสาหกิจ	4,968.01	88,915.78	27,843.27	123.88	33.58	403.39	122,287.91
ภาคเอกชน	8,218.66	34,608.19	19,112.15	93.64	14.84	582.10	62,629.58
รวมทั้งสิ้น	48,690.22	686,148.40	94,863.64	1,878.23	590.56	2,666.18	834,837.23
ร้อยละ	5.83	82.19	11.36	0.23	0.07	0.32	100
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง)จากปีก่อน	62.85	9.20	40.61	30.40	(4.08)	50.31	14.23

ซึ่งหากพิจารณาแยกเป็นประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ พบว่า กลุ่มของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่มีแหล่งเงินทุนภายในเพียงพอกับความต้องการกู้ยืมของสมาชิก ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ กลุ่มของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เงินทุนภายในไม่เพียงพอ ยังต้องการกู้ยืมจากแหล่งภายนอก ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ และสหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร กลุ่มของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีเงินทุนจากเงินรับฝากสูงเกินความต้องการกู้ยืมของสมาชิก ต้องนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์/ตราสารอื่นๆ ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ และสหกรณ์ออมทรัพย์เอกชน

7.3 การลงทุนในหลักทรัพย์

ตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ.2542 มีบทบัญญัติให้เงินของสหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ (ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ เรื่องข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์) ดังนั้นจึงเปิดโอกาสให้สหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีเงินเหลือจากการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกไปบริหารเอง ด้วยการลงทุนหาผลตอบแทนในช่องทางอื่นๆ เช่น นำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์หรือตราสารที่ออกโดยภาครัฐและเอกชนต่างๆ ในรูปของเงินลงทุนระยะสั้น และเงินลงทุนระยะยาว ในรอบปี 2551 สหกรณ์ออมทรัพย์ลงทุนในหลักทรัพย์ระหว่างปีรวม 74,483.10 ล้านบาท แยกเป็นเงินลงทุนระยะสั้น 36,993.63 ล้านบาท และเงินลงทุนระยะยาว 37,489.47 ล้านบาท ณ วันสิ้นปี มีเงินลงทุนคงเหลือ รวมทั้งสิ้น 94,863.64 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.36 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 40.61 รายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงเงินลงทุนคงเหลือแยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์

รูปแบบ	ปี 2551		ปี 2550	
	เงินลงทุนระยะสั้น	เงินลงทุนระยะยาว	เงินลงทุนระยะสั้น	เงินลงทุนระยะยาว
ภาคราชการ	12,476.74	35,431.48	6,040.00	25,732.20
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	134.60	432.84	119.28	327.23
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	390.99	789.60	396.04	796.76
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	1,132.12	1,060.68	223.51	1,173.18
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	8,365.58	25,287.24	3,585.28	17,964.32
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	914.81	2,612.79	320.80	1,853.82
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	1,538.64	5,248.33	1,395.09	3,616.89
ภาครัฐวิสาหกิจ	6,353.67	21,489.60	3,295.51	17,202.68
ภาคเอกชนและอื่นๆ	3,858.32	15,253.83	2,256.75	12,940.54
รวมทั้งสิ้น	22,688.73	72,174.91	11,592.26	55,875.42

ตารางแสดงประเภทของเงินลงทุนคงเหลือในภาพรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2550

ประเภทตราสารต่าง ๆ	เงินลงทุนระยะสั้น (ล้านบาท)	เงินลงทุนระยะยาว (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	ร้อยละ (%)
เงินลงทุนเพื่อค้า / เพื่อขาย				
หุ้นของธนาคารพาณิชย์	4.32	20.16	24.48	0.03
หุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์	263.72	1,298.89	1,562.61	1.65
หุ้นของบริษัทบางจาก	0.00	0.00	0.00	0.00
หุ้นของบริษัทการบินไทย	1.24	336.49	337.73	0.36
หุ้นกู้ของบริษัทการบินไทย	157.25	3,402.60	3,559.85	3.75
หุ้นของบริษัท ปตท.	13.63	3,637.96	3,651.59	3.85
หุ้นกู้ของบริษัท ปตท.		490.90	490.90	0.52
หุ้นของบริษัทปูนซีเมนต์ไทย	0.00	0.00		
หุ้นกู้ของบริษัทปูนซีเมนต์ไทย	139.09	105.00	244.09	0.26
หุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	357.29	787.72	1,145.01	1.21
หุ้นกู้ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	144.50	263.74	408.24	0.43
กองทุนรวม/หน่วยลงทุนต่าง ๆ	1,890.58	281.00	2,171.58	2.29
ตัวสัญญาใช้เงินของธนาคารพาณิชย์	2,221.40	53.40	2,274.80	2.40
ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนต่าง ๆ	1,073.62	354.00	1,427.62	1.50
ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทบางจาก	40.00	0.00	40.00	0.04
ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเอกชนต่าง ๆ	495.53	1,032.35	1,527.88	1.61
พันธบัตรรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	3,358.03	19,856.20	23,214.23	24.47
บัตรออมทรัพย์ของธนาคารอื่น ๆ	40.15	1,995.50	2,035.65	2.15
อื่น ๆ	2,793.20	12,642.97	15,436.17	16.27
ค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุนเพิ่มขึ้น (ลดลง)	199.75	406.16	605.91	0.64
รวม	13,193.30	46,975.04	60,158.34	63.42
เงินลงทุนทั่วไป				
ใบรับเงินฝากประจำ	46.00	68.06	114.06	0.12
สลากออมสิน	16.00	12.51	28.51	0.03
หุ้นของชุมนุมสหกรณ์	14.73	5,071.19	5,085.92	5.36
หุ้นของบริษัทสหประกันชีวิต	0.69	92.42	93.11	0.10
หุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น ๆ	100.00	72.56	172.56	0.18
ตัวสัญญาใช้เงินของชุมนุมสหกรณ์	4,543.36	2,494.73	7,038.09	7.42
อื่น ๆ	4,774.67	17,398.38	22,173.05	23.37
รวม	9,495.45	25,209.85	34,705.30	36.58
รวมทั้งสิ้น	22,688.73	72,174.89	94,863.64	100

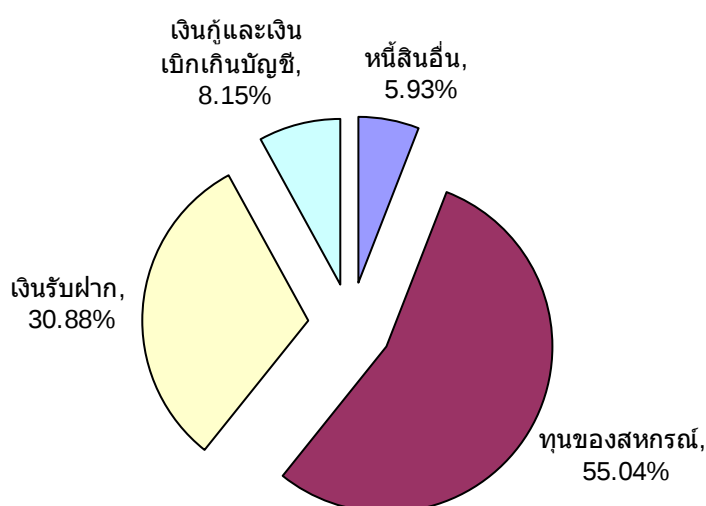
เงินลงทุนในหลักทรัพย์/ตราสาร ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ณ วันสิ้นปี จำนวน 94,863.64 ล้านบาท แยกเป็นเงินลงทุนระยะสั้น 22,688.73 ล้านบาท และเงินลงทุนระยะยาว จำนวน 72,174.89 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.92 และร้อยละ 76.08 ของเงินลงทุนทั้งสิ้น ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนเพื่อค้า / เงินลงทุนเพื่อขาย ในรูปแบบพันธบัตรรัฐบาล / รัฐวิสาหกิจ หุ้นและหุ้นกู้ของบริษัทต่าง ๆ ร้อยละ 63.42 ณ วันสิ้นปีมีผลจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนเนื่องจากมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้และตราสารทุนลดลงตามภาวะตลาดเป็นผลกำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น จำนวน 605.91 ล้านบาท (ตารางที่ 20)

8. ทุนดำเนินงาน

สหกรณ์ออมทรัพย์ในภาพรวม มีทุนดำเนินงาน ณ วันสิ้นปีทั้งสิ้น จำนวนเงิน 834,837.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 104,018.59 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 14.23 ปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.23 ทุนดำเนินงานดังกล่าวประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 459,488.53 ล้านบาท เป็นร้อยละ 55.04 ของทุนดำเนินงาน และหนี้สินรวม จำนวนเงิน 375,348.70 ล้านบาท เป็นร้อยละ 44.96 ของทุนดำเนินงาน (ตารางที่ 20) ตามรายละเอียด ดังนี้

รายการ	ปี 2551		ปี 2550		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รวมทั้งสิ้น	834,837.23	100	730,818.64	100	104,018.59	14.23
ทุนของสหกรณ์	459,488.53	55.04	413,739.78	56.61	45,748.75	11.06
เงินรับฝาก	257,834.05	30.88	201,908.98	27.63	55,925.07	27.70
เงินกู้และเงินเบิกเกินบัญชี	68,026.69	8.15	58,946.93	8.07	9,079.76	15.40
หนี้สินอื่น	49,487.96	5.93	56,222.95	7.69	(6,734.99)	(11.98)

ภาพที่ 15 แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงาน ในรอบปี 2551

9. แหล่งเงินกู้ยืมของสหกรณ์

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์บางแห่ง นอกจากจะใช้แหล่งเงินทุนภายในของ สหกรณ์เองแล้ว ยังไม่เพียงพอจะอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นในบางขณะสหกรณ์ออมทรัพย์จึงต้องกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนภายนอก ได้แก่ สถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งเป็นการกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในสภาพคล่องตัว

ในระหว่างปีสหกรณ์ออมทรัพย์ได้กู้เงินจากแหล่งเงินทุนภายนอกต่าง ๆ รวมจำนวนเงิน 252,323.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 48,503.63 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.80 แหล่งเงินกู้ที่มีจำนวนเงินกู้ระหว่างปีสูงที่สุดเป็นเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารต่าง ๆ ร้อยละ 80.06

สิ้นปีมีเจ้าหนี้เงินกู้คงค้างชำระทั้งสิ้น จำนวนเงิน 68,026.69 ล้านบาท เทียบได้เป็นอัตราร้อยละ 8.15 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 9,079.76 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.40 หนี้คงค้าง ณ วันสิ้นปีส่วนใหญ่เป็นเงินกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น ๆ มากที่สุดร้อยละ 49.02 ของเงินกู้ยืม ณ วันสิ้นปีทั้งสิ้น (ตารางที่ 22)

รายละเอียดเงินกู้ยืมทั้งสิ้น

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อธนาคาร	ปี 2551			ปี 2550		
	เพิ่มระหว่างปี	คงเหลือ	คงเหลือร้อยละ	เพิ่มระหว่างปี	คงเหลือ	คงเหลือร้อยละ
ธนาคารกรุงเทพ	3,564.41	82.53	0.12	4,576.63	48.93	0.08
ธนาคารกรุงไทย	127,832.21	2,541.62	3.74	100,560.37	114.48	0.19
ธนาคารกสิกรไทย	10,387.25	40.13	0.06	1,946.20	1.50	0.00
ธนาคารไทยพาณิชย์	20,314.61	2,285.70	3.36	8,116.22	1.84	0.00
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	5,590.92	422.62	0.62	1,488.00	15.09	0.03
ธนาคารออมสิน	4,269.75	2.82	0.00	3,521.34	8.05	0.01
ธนาคารทหารไทย	1,504.22	98.58	0.14	6,385.37	28.24	0.05
ธนาคารนครหลวงไทย	20,814.14	1,487.62	2.19	10,211.68	28.96	0.05
ธนาคารอื่น ๆ	7,739.91	1,003.63	1.48	8.23	0.00	-
รวม	202,017.42	7,965.25	11.71	136,814.04	247.09	0.42

เงินกู้ยืม

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อธนาคาร	ปี 2551			ปี 2550		
	เพิ่มระหว่างปี	คงเหลือ	คงเหลือ ร้อยละ	เพิ่มระหว่างปี	คงเหลือ	คงเหลือ ร้อยละ
เงินกู้ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ	451.22	624.36	0.92	26,371.74	3,300.02	5.60
ธ.ก.ส.ระยะสั้น				51.45	0.88	
เงินกู้กองทัพบก	300.00	225.00	0.33		29.40	0.05
มหาวิทยาลัย	8,369.91	8383.53	12.32	11,856.97	16,173.23	27.44
กรมส่งเสริมสหกรณ์	18.80	18.23	0.03	7.24	5.26	0.01
สหกรณ์ออมทรัพย์อื่น	25,878.17	33,344.65	49.02	19,268.33	26,082.23	44.25
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์	13,005.16	12,271.45	18.04	6,992.85	10,005.88	16.97
ชุมนุมสหกรณ์ทหาร						
สวัสดิการเกษตร	12.23	58.04	0.09			-
ทุนส่งเสริมการเทศบาล					135.13	
อื่น ๆ	2,270.12	5,136.18	7.55	2,456.78	2,967.81	5.03
รวม	50,305.61	60,061.44	88.29	67,005.36	58,699.84	99.58
รวมเงินกู้ยืมทั้งสิ้น	252,323.03	68,026.69	100	203,819.40	58,946.93	100

บทที่ 4

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผล

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นองค์กรซึ่งจัดตั้งขึ้นด้วยหลักประชาธิปไตย โดยสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางที่มีรายได้ประจำ การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นขนาดของสินทรัพย์รวม สินเชื่อ เงินฝากและส่วนของทุน ทำให้สหกรณ์ส่วนใหญ่มีผลกำไรจากการดำเนินงาน และมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือสมาชิกด้วยการให้เงินกู้ยืมในปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี ตลอดจนทุนดำเนินงานของสหกรณ์ซึ่งมาจากการระดมหุ้นและความเชื่อมั่นของสมาชิกด้วยการนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ อาจกล่าวได้ว่าการเติบโตของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ผ่านมาเป็นการเติบโตขึ้นตามระดับรายได้และฐานจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ตามทะเบียนทั้งสิ้น 1,309 สหกรณ์ รวบรวมข้อมูลเพื่อประมวลผลถึงสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ได้จำนวน 1,230 สหกรณ์ รวบรวมข้อมูลไม่ได้ 79 สหกรณ์ ในจำนวนที่รวบรวมข้อมูลไม่ได้เป็นสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ เนื่องจากอยู่ในสถานภาพเลิก/ชำระบัญชี และดำเนินงานยังไม่ครบรอบปีบัญชี จำนวน 56 สหกรณ์ และเป็นสหกรณ์ที่ยังไม่พร้อมรับการตรวจสอบจำนวน 23 สหกรณ์ ในจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้นเป็นสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจจำนวน 1,185 สหกรณ์ ไม่ดำเนินธุรกิจจำนวน 45 สหกรณ์ จำนวนสหกรณ์กระจายอยู่ตามภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย โดยรวมตัวอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สูงสุดร้อยละ 40.98 รองลงมาได้แก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 14.80 และภาคเหนือร้อยละ 13.01 เมื่อแบ่งตามขนาดจัดเป็นขนาดใหญ่มากร้อยละ 57.24 ขนาดใหญ่ร้อยละ 34.47 ขนาดกลางร้อยละ 7.72 และขนาดเล็ก ร้อยละ 0.57 จำนวนสมาชิก ณ วันสิ้นปี 2,391,036 คน ดำเนินธุรกิจโดยรวมเป็นจำนวนเงิน 846,561.39 ล้านบาท ธุรกิจเงินกู้มีปริมาณสูงสุดร้อยละ 73.71 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น ฐานะการเงินมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 834,837.23 ล้านบาท หนี้สินรวม 375,348.70 ล้านบาท และทุนของสหกรณ์ 459,488.53 ล้านบาท ผลการดำเนินงานมีรายได้รวม 52,153.92 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายรวม 20,830.09 ล้านบาท และมีรายการรายได้ที่มีได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ จำนวน 75.83 ล้านบาท ส่งผลให้มีกำไรสุทธิจำนวน 31,399.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 13.77

ผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ประจำปี 2551 ดังนี้

ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 834,837.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.23 แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากภายในสหกรณ์ ร้อยละ 85.37 ประกอบด้วยเงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 30.33 และทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 55.04 แหล่งเงินทุนที่มาจากภายนอก ร้อยละ 14.63 ซึ่งเป็นเงินกู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้มีสัดส่วนของหนี้สินต่อทุน 0.82 ต่อ 1 ปีก่อน 0.77 ต่อ 1 ซึ่งสามารถคุ้มครองหนี้สิน

ได้ทั้งจำนวน แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ ส่งผลให้โครงสร้างของเงินทุนมีความเข้มแข็งและเพียงพอสามารถรองรับความผันผวนจากผลกระทบของธุรกิจได้ แต่ทั้งนี้ควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มทุนสำรองของสหกรณ์ที่มีสัดส่วนของทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เท่ากับ 0.04 เท่ากับปีก่อนและมีค่าเท่ากับอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวม เพราะนอกจากจะเป็นเกราะป้องกันความเสี่ยงในด้านความมั่นคงแล้วยังเป็นเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำและเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนในระยะยาว

ด้านคุณภาพสินทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 834,837.23 ล้านบาท ส่วนใหญ่ลงทุนอยู่ในลูกหนี้เงินกู้มากที่สุด จำนวน 686,148.40 ล้านบาท หรือร้อยละ 82.19 จำแนกเป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้น ร้อยละ 15.01 และเงินให้กู้ยืมระยะยาวร้อยละ 67.18 ของเงินทุนทั้งสิ้น รองลงมาเป็นเงินลงทุนในตราสารหนี้ ร้อยละ 11.36 การดำเนินงานมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 4.01 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 7.19 เทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวม มีค่าเท่ากัน ดังนั้น การบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขึ้นอยู่กับการบริหารลูกหนี้ และการตัดสินใจเลือกการลงทุนให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งควรดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องอย่างเหมาะสม เพื่อบริการสมาชิกได้ตามความต้องการ

ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ

ในรอบปี 2551 การดำเนินธุรกิจโดยรวม 3 ด้านของสหกรณ์มีมูลค่า 846,561.39 ล้านบาทต่อปี หรือ 70,546.78 ล้านบาทต่อเดือน การเติบโตของธุรกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.37 การดำเนินธุรกิจด้านเงินให้กู้ยืมมีมูลค่าสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 73.71 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น รองลงมาเป็นธุรกิจรับฝากเงิน มีมูลค่า 222,537.82 ล้านบาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีมูลค่า 11.95 ล้านบาท และธุรกิจด้านให้บริการจำนวนเงิน 10.15 ล้านบาท ผลการจัดขนาดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ - ใหญ่มาก ร้อยละ 91.71

ด้านความสามารถในการทำกำไร

การดำเนินงานในภาพรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้นทุกปี แต่มีอัตรากำไรสุทธิของรายได้ต่ำกว่าอัตรากำไรสุทธิของค่าใช้จ่าย โดยอัตรากำไรสุทธิของรายได้ปี 2551 เท่ากับ 12.06 อัตรากำไรสุทธิของค่าใช้จ่ายเท่ากับ 10.04 และมีอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 60.10 ปีก่อนร้อยละ 59.29 เมื่อเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวมมีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวมเล็กน้อย ซึ่งเท่ากับร้อยละ 60.38 คิดโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีผลกำไรต่อสมาชิก 13,132.24 บาทต่อคน เงินออมต่อสมาชิก 248,852 บาทต่อคน และหนี้สินต่อสมาชิก 267,295.69 บาทต่อคน ซึ่งอัตราเฉลี่ยหนี้สินของสมาชิกต่อคนมีสัดส่วนที่สูงกว่าอัตรากำไรของสมาชิกต่อคน ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงกำลังความสามารถชำระหนี้ในอนาคตของสมาชิก และเป็นความเสี่ยงของสหกรณ์ต่อสภาพคล่องที่จะใช้เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานต่อไป

ด้านสภาพคล่องทางการเงิน

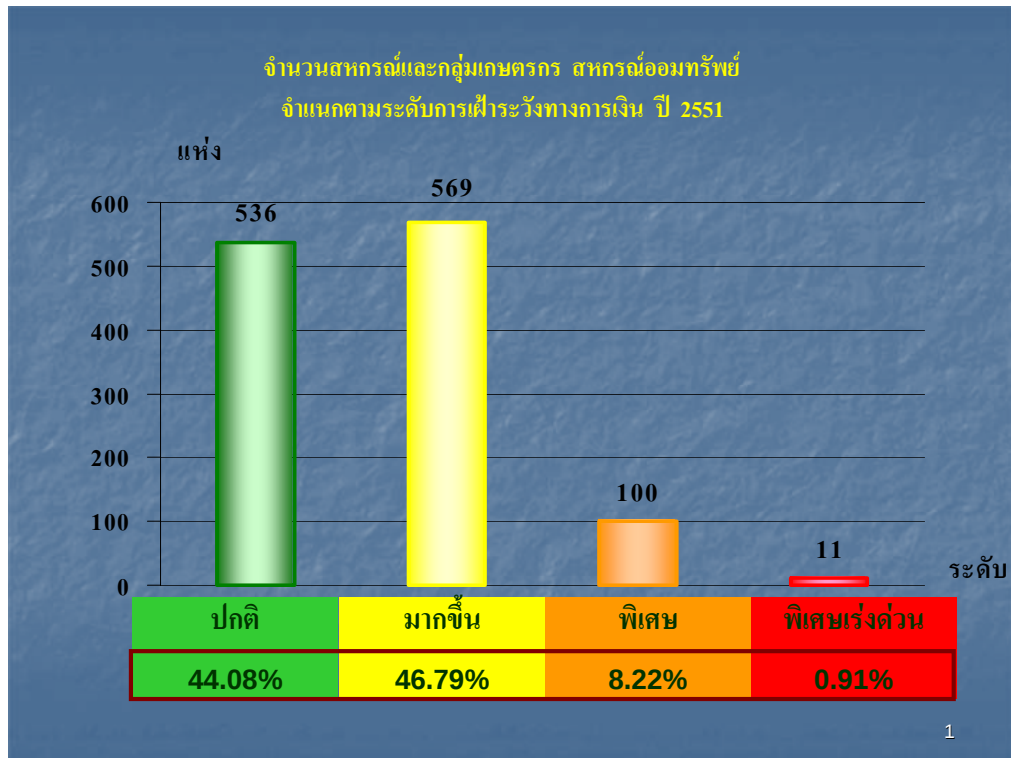
สหกรณ์มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน เท่ากับ 0.58 เท่า ปีก่อน 0.57 เท่า แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อน เมื่อเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวมมีค่าเท่ากับอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวม อย่างไรก็ตามสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ร้อยละ 63.56 ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ นอกจากนี้หากพิจารณาส่วนประกอบของหนี้สินหมุนเวียนควบคู่กัน จะพบว่าหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก ร้อยละ 76.34 ซึ่งสหกรณ์ต้องบริหารด้านเงินฝากให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งอัตราดอกเบี้ยตลอดจนรูปแบบการออมเงินต่าง ๆ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ทั้งนี้สหกรณ์ควรปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ พ.ศ. 2550

ด้านผลกระทบของธุรกิจ

หากพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่อสหกรณ์ ในด้านของราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นมีผลต่อต้นทุนการผลิตเป็นปัจจัยให้เกิดอัตราเงินเฟ้อ ด้านสภาวะการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ใช้กลยุทธ์แย่งชิงลูกค้าด้วยอัตราผลตอบแทนในการออมสูงขึ้นและการปล่อยสินเชื่อปรับเปลี่ยนเป้าหมายไปสู่กลุ่มลูกค้ารายย่อยที่มีรายได้ประจำ รวมทั้งลูกค้าที่เป็นสหกรณ์โดยให้ออกตัวสัญญาใช้เงินไว้กับธนาคารในการขอสินเชื่อ ดังนั้นสหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์และปรับการบริหารธุรกิจให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้เล็งเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินเพื่อการรายงานและติดตามประเมินผลทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จึงได้ทำการพัฒนาไปสู่การเตือนภัยเพื่อเฝ้าระวังทางการเงิน ด้วย CFSAWS:ss เป็นเครื่องมือเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์ เพื่อเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินให้กับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้ผู้บริหารมองเห็นสภาพปัญหาทางการเงินและใช้แสวงหากกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนแก้ไขปัญหาให้เป็นไปอย่างถูกต้อง แม่นยำ อันจะนำสหกรณ์ไปสู่ความมั่นคงเข้มแข็งทางการเงินอย่างยั่งยืน

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551

ผลการประยุกต์ใช้กระบวนการอ้างอิงเพื่อเทียบเคียง (Benchmarking Process) เป็นเครื่องมือจัดระดับเตรียมความพร้อมที่จะต้องระมัดระวังในการวิเคราะห์ เพื่อเฝ้าระวังทางการเงินในเบื้องต้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ พบว่า ในภาพรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2551 ส่วนใหญ่จำนวน 569 แห่งมีระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น ร้อยละ 46.79 และอีกจำนวน 536 แห่งอยู่ในระดับปกติ ร้อยละ 44.08 นอกนั้นต้องเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ จำนวน 100 แห่ง ร้อยละ 8.22 และระดับวิเคราะห์เฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน จำนวน 11 แห่ง ร้อยละ 0.91

ภาคผนวก

**สถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์
ในรอบ 5 ปี (2547 - 2551)**

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
จำนวนที่ต้องตรวจสอบ	1,143	1,167	1,213	1,239	1,253
จำนวนที่ไม่ต้องตรวจสอบ	45	72	59	52	56
รวม	1,188	1,239	1,272	1,291	1,309
จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	22	51	33	19	18
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	1.89	4.29	2.66	1.49	1.39

ตารางที่ 2 จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ดำเนินธุรกิจ	1,104	1,088	1,065	1,167	1,185
หยุดดำเนินธุรกิจ	7	5	3	6	
ไม่ดำเนินธุรกิจ	19	40	54	25	45
เลิก/ชำระบัญชี				7	
ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ	13	34	91	34	23
รวม	1,143	1,167	1,213	1,239	1,253
จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	34	24	46	26	14
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	3.07	2.10	3.94	2.14	1.13

ตารางที่ 3 จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
เลิก/ชำระบัญชี	30	37	44	5	46
ดำเนินคดี				36	
พิทักษ์ทรัพย์/ล้มละลาย					
จดทะเบียนใหม่ไม่ครบรอบปีบัญชี	11	35	15	9	10
ถอนชื่อ(หลังปีสถิติ)	4			2	
รวม	45	72	59	52	56
จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		27	(13)	(7)	4
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		60.00	(18.06)	(11.86)	7.69

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิก

หน่วย : คน

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
เข้าใหม่ระหว่างปี	163,966	158,750	170,084	182,195	194,835
ลาออกระหว่างปี	116,469	117,629	112,958	120,446	131,521
คงเหลือสิ้นปี	2,165,787	2,136,740	2,132,383	2,294,869	2,391,036
- ชาย	1,273,050	1,254,148	1,238,108	1,322,953	1,393,730
- หญิง	892,737	882,592	894,275	971,916	997,306
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	45,099	(29,047)	(4,357)	162,486	96,167
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	2.13	(1.34)	(0.20)	7.62	4.19

ตารางที่ 5 การถือหุ้นของสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
เพิ่มระหว่างปี	37,053.25	40,481.86	43,836.03	46,844.90	50,642.74
ถอนระหว่างปี	9,673.44	10,548.13	10,166.91	11,124.94	13,584.25
คงเหลือสิ้นปี	247,495.55	271,541.88	300,654.28	346,850.92	385,260.27
การถือหุ้นของสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	27,307.96	24,046.33	29,112.40	46,196.64	38,409.35
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	12.40	9.72	10.72	15.37	11.07

ตารางที่ 6 ปริมาณธุรกิจ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
การรับฝากเงิน	120,151.87	135,227.15	153,975.84	199,858.83	222,537.82
การให้เงินกู้	467,967.54	505,008.08	550,486.69	567,149.62	624,001.47
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	19.19	15.48	15.53	16.89	11.95
การรวบรวมผลผลิต	-	0.00			
การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	14.30	15.44	3.93		10.15
รวม	588,152.90	640,266.15	704,481.99	767,025.34	846,561.39
ปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	68,557.10	52,113.25	64,215.84	62,543.35	79,536.05
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	13.19	8.86	10.03	8.88	10.37

ตารางที่ 7 การรับฝากเงินจากสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ฝากเพิ่มระหว่างปี					
- ออมทรัพย์	17,474.16	18,127.49	20,145.83	70,401.00	75,108.11
- ออมทรัพย์พิเศษ	93,648.18	57,027.85	63,299.15	85,203.30	106,373.83
- ประจำ	9,029.53	59,840.12	65,278.30	39,053.35	34,991.02
รวม	120,151.87	134,995.46	148,723.28	194,657.65	216,472.96
จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิกระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	12,823.03	14,843.59	13,727.82	45,934.37	21,815.31
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	11.95	12.35	10.17	30.89	11.21
ถอนระหว่างปี					
- ออมทรัพย์				77,479.75	63,662.02
- ออมทรัพย์พิเศษ				85,189.58	68,376.38
- ประจำ				25,555.95	30,030.03
รวม	-	0.00	-	188,225.28	162,068.43
จำนวนเงินที่สมาชิกถอนระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					(15,325.29)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ					(20.63)
คงเหลือสิ้นปี					
- ออมทรัพย์	17,598.65	17,219.14	14,756.99	48,465.56	57,894.97
- ออมทรัพย์พิเศษ	133,287.41	58,116.52	60,465.73	122,657.02	161,931.84
- ประจำ	25,050.87	113,723.04	110,763.80	27,128.09	33,390.80
รวม	175,936.93	189,058.70	185,986.52	198,250.67	253,217.61
จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิกคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	16,897.64	13,121.77	(3,072.18)	12,264.15	54,966.94
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	10.62	7.46	(1.62)	6.59	27.73
จำนวนบัญชีคงเหลือสิ้นปี	922,116	938,451	918,757	1,182,020	1,103,279
เงินฝากเฉลี่ยต่อบัญชี (บาท)	190,796.96	201,458.25	202,432.77	167,721.93	
จำนวนสมาชิกที่ฝากวันสิ้นปี			671,976	799,484	663,283

ตารางที่ 8 การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ฝากเพิ่มระหว่างปี					
- ออมทรัพย์				1,265.06	1,969.32
- ออมทรัพย์พิเศษ				333.48	844.13
- ประจำ				607.62	1,250.26
รวม	-	0.00	-	2,206.16	4,063.71
จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิกระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					1,857.55
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ					84.20
ถอนระหว่างปี					
- ออมทรัพย์				1,194.73	892.33
- ออมทรัพย์พิเศษ				496.48	513.14
- ประจำ				1,184.15	603.61
รวม	-	0.00	-	2,875.36	2,009.08
จำนวนเงินที่สหกรณ์ถอนระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					(866.28)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ					(30.13)
คงเหลือสิ้นปี					
- ออมทรัพย์				1,412.55	1,721.01
- ออมทรัพย์พิเศษ				767.54	715.75
- ประจำ				677.72	1,251.76
รวม	-	0.00	-	2,857.81	3,688.52
จำนวนเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่นคงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					830.71
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ					29.07
จำนวนบัญชีคงเหลือสิ้นปี (บัญชี)					384
เงินฝากเฉลี่ยต่อบัญชี (บาท)					
จำนวนสมาชิกที่ฝากวันสิ้นปี (สหกรณ์)				356	249

ตารางที่ 9 การรับฝากเงินจากอื่น ๆ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ฝากเพิ่มระหว่างปี					
- ออมทรัพย์		2.13	426.69	2,864.59	1,802.71
- ออมทรัพย์พิเศษ		156.82	4,439.07	132.39	197.51
- ประจำ		72.74	386.80	8.04	0.93
รวม		231.69	5,252.56	3,005.02	2,001.15
จำนวนเงินรับฝากจากอื่น ๆ ระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		-	5,020.87	(2,247.54)	(1,003.87)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		-	21.67 เท่า	(42.79)	(33.41)
คงเหลือสิ้นปี					
- ออมทรัพย์				6,108.34	1,731.06
- ออมทรัพย์พิเศษ				58.68	134.60
- ประจำ				3.47	5.32
รวม	-	0.00	-	6,170.49	1,870.98
จำนวนเงินรับฝากจากอื่น ๆ คงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน					(4,299.51)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ					(69.68)
คงเหลือสิ้นปี					
- ออมทรัพย์		15.23	1,212.19	603.18	728.03
- ออมทรัพย์พิเศษ		186.49	4,301.52	188.28	197.86
- ประจำ		138.11	827.87	9.04	2.03
รวม		339.83	6,341.58	800.50	927.92
จำนวนเงินรับฝากจากอื่น ๆ คงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		-	6,001.75	(5,541.08)	127.42
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		-	17.66 เท่า	(87.38)	15.92
จำนวนบัญชีคงเหลือสิ้นปี (บัญชี)					3,006
เงินฝากเฉลี่ยต่อบัญชี (บาท)					
จำนวนสมาชิกที่ฝากวันสิ้นปี (ราย)					2,980

ตารางที่ 10 การให้เงินกู้แก่สมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ให้กู้ระหว่างปี					
- ลูกเงิน	36,669.09	40,835.87	45,248.35	52,600.48	57,465.68
- สามัญ	364,292.81	391,009.51	415,232.38	440,823.93	487,083.74
- พิเศษ	38,010.58	38,301.65	48,105.95	43,849.23	44,870.31
รวม	438,972.48	470,147.03	508,586.68	537,273.64	589,419.73
จำนวนเงินให้กู้ระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	63,206.96	31,174.55	38,439.65	28,686.96	52,146.09
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	16.82	7.10	8.18	5.64	9.71
ชำระระหว่างปี					
- ลูกเงิน	35,447.24	39,144.27	43,337.24	51,209.92	55,797.97
- สามัญ	317,891.45	341,154.37	366,953.40	398,643.04	443,759.33
- พิเศษ	34,274.21	29,681.73	33,442.54	37,922.78	34,507.50
รวม	387,612.90	409,980.37	443,733.18	487,775.74	534,064.80
จำนวนเงินให้กู้ชำระระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	52,858.92	22,367.47	33,752.81	44,042.56	46,289.06
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	15.79	5.77	8.23	9.93	9.49
คงเหลือสิ้นปี					
- ลูกเงิน	6,460.70	8,049.54	9,939.85	11,703.69	13,558.89
- สามัญ	343,838.17	386,208.89	422,030.52	475,556.25	526,076.05
- พิเศษ	64,142.11	71,220.26	89,434.25	94,184.18	99,478.68
รวม	414,440.98	465,478.69	521,404.62	581,444.12	639,113.62
จำนวนเงินให้กู้คงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	55,678.67	51,037.71	55,925.93	60,039.50	57,669.50
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	15.52	12.31	12.01	11.51	9.92
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	518.60	509.69	617.29	157.56	471.26
ดอกเบี้ยค้างรับสิ้นปี	173.22	194.06	240.57	292.80	321.99
จำนวนรายคงเหลือสิ้นปี		1,736,297	1,639,117	1,171,354	1,403,328
หนี้เฉลี่ยต่อราย (บาท)		268,087.02	318,100.92	496,386.33	
หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้คงเหลือสิ้นปี		1,206.90	1,242.96	1,143.31	1,148.84

ตารางที่ 11 การให้สหกรณ์อื่นกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ให้กู้ระหว่างปี					
- ระยะสั้น	21,936.14	4,444.60	4,732.87	7,028.61	7,040.30
- ระยะปานกลาง	6,494.72	30,396.45	22,185.46		
- ระยะยาว	564.19	20.00	14,981.68	22,847.37	27,541.44
รวม	28,995.05	34,861.05	41,900.01	29,875.98	34,581.74
จำนวนเงินให้กู้ระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(7,506.38)	5,866.00	7,038.96	(12,024.03)	4,705.76
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(20.56)	20.23	20.19	(28.70)	15.75
ชำระระหว่างปี					
- ระยะสั้น	17,995.32	4,014.28	5,513.93	7,107.42	6,147.66
- ระยะปานกลาง	4,718.22	23,464.51	21,118.45		
- ระยะยาว	538.70	0.63	22,733.48	23,324.51	27,794.27
รวม	23,252.24	27,479.42	49,365.86	30,431.93	33,941.93
จำนวนเงินให้กู้ชำระระหว่างปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	(8,049.69)	4,227.18	21,886.44	(18,933.93)	3,510.00
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	(25.72)	18.18	79.65	(38.35)	11.53
คงเหลือสิ้นปี					
- ระยะสั้น	21,192.90	5,402.24	7,637.68	7,763.70	9,403.49
- ระยะปานกลาง	9,141.51	33,797.64	31,343.51		
- ระยะยาว	701.53	19.37	5,264.28	36,158.59	35,122.60
รวม	31,035.94	39,219.25	44,245.47	43,922.29	44,526.09
จำนวนเงินให้กู้คงเหลือสิ้นปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	5,170.26	8,183.31	5,026.22	(323.18)	603.80
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	19.99	26.37	12.82	(0.73)	1.37
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	92.35	89.94		
ดอกเบี้ยค้างรับสิ้นปี	3.91	16.97	10.32	16.81	22.01
หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้คงเหลือสิ้นปี		117.02	1.38	89.94	

ตารางที่ 12 การใช้ประโยชน์ของเงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบ อาหารสัตว์	6.27	6.35			
ใช้สอยส่วนตัว	69,719.41	69,938.01	79,286.26	84,551.08	93,360.32
ชำระหนี้สินเดิม	141,042.24	144,602.01	138,787.17	161,789.35	183,305.80
เครื่องใช้ในครัวเรือน	25,886.10	28,985.13	45,644.65	36,850.87	37,404.24
การก่อสร้าง ต่อเติม ปรับปรุงอาคาร	79,641.05	84,317.07	79,775.56	94,493.65	101,455.08
ซื้อที่ดิน	16,680.85	17,628.43	21,260.06	19,260.60	16,278.97
ซื้อบ้านพร้อมที่ดิน	22,090.79	22,365.93	24,157.47	22,691.65	26,858.81
ซื้อยานพาหนะ	17,840.70	20,600.14	18,634.16	19,425.47	16,461.56
การลงทุนประกอบอาชีพ	20,317.63	21,069.40	22,632.75	19,418.24	24,722.21
อื่น ๆ	45,747.45	60,634.56	78,408.60	78,792.73	89,572.75
ให้สหกรณ์อื่นกู้	28,995.05	34,861.05	41,900.01	29,875.98	34,581.73
รวม	467,967.54	505,008.08	550,486.69	567,149.62	624,001.47

ตารางที่ 13 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
สินค้าผลิตเอง					
อื่นๆ		5.46	6.25	11.81	6.78
สินค้าทั่วไป					
ปุ๋ย			0.23		
ข้าวสาร		0.25		0.17	
น้ำมันเชื้อเพลิง				1.70	
ยาปราบศัตรูพืช					
วัสดุอุปกรณ์การเกษตร					
พันธุ์สัตว์					
สินค้าอุปโภค บริโภคและอื่น ๆ	18.77				
บุหรี					
สุรา					
เครื่องเขียนแบบพิมพ์					
เครื่องใช้ไฟฟ้า					
คอมพิวเตอร์					
น้ำมัน					
อื่น ๆ		9.77	9.05	3.21	5.17
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ					
ยานพาหนะ					
เครื่องใช้ไฟฟ้า					
คอมพิวเตอร์					
ที่ดิน/บ้าน					
อื่น ๆ	0.42	-			
รวม	19.19	15.48	15.53	16.89	11.95
การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		(3.71)	0.05	1.36	(4.94)
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		(19.33)	0.32	8.76	(29.25)

ตารางที่ 14 การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
สูบน้ำ					
ไถไร่/นา					
ปรับพื้นที่					
แปลงสาธิต					
ผสมเทียม, รักษาสัตว์					
จัดสรรที่ดิน					
ชุดสระ, ชุดบ่อ					
รถบรรทุก					
ตลาดกลาง					
จัดเส้นทางเดินรถ					
ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนสัญญา					
ค่าเช่า					
ค่าบำรุงสหกรณ์					
ค่ากระแสไฟฟ้า					
ค่าสิทธิขอใช้ไฟฟ้า					
ค่าขายที่ดิน					
ค่าน้ำบาดาล					
ค่าบริการส่งคนงานไปต่างประเทศ					
ค่าบริการขายไม้					
บริการตรวจสอบบัญชี					
ปลูกยางพารา					
ทำเทียบเรือ					
บริการ ให้น้ำแข็ง					
บริการน้ำจืด					
อื่น ๆ	14.30	15.44	3.93		10.15
รวม	14.30	15.44	3.93	0.00	10.15
การให้บริการ/ส่งเสริมการเกษตรเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน		1.14	(11.51)		10.15
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ		7.92	(74.55)		100

ตารางที่ 15 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน					
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมและเงินฝาก	28,910.50	30,332.58	34,380.07	43,056.94	48,319.75
ผลตอบแทนจากเงินลงทุน	2,363.76	2,488.76	2,566.47	3,314.68	3,680.71
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน	31,274.26	32,821.34	36,946.54	46,371.62	52,000.46
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย					
เงินรับฝาก				7,472.59	9,345.19
เงินกู้ยืมระยะสั้น				3,361.08	3,520.70
เงินกู้ยืมระยะยาว				3,240.59	2,695.82
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	6,601.55	7,139.44	8,718.97	14,074.26	15,561.71
รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุนสุทธิ	24,672.71	25,681.90	28,227.57	32,297.36	36,438.75
บวก รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	369.01	417.03	143.31	167.06	152.23
บวก กำไร(ขาดทุน) ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	5.18	1.85	2.97	1.32	0.54
บวก กำไร(ขาดทุน) ธุรกิจการให้บริการ	1.94	3.76	0.67	(1.15)	0.69
หัก หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้				167.89	185.05
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ - ดอกเบี้ย	(0.14)	5.61		4.86	1.81
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	3,679.79	4,181.22	4,348.47	4,682.01	5,081.52
กำไร (ขาดทุน) ก่อนรายการพิเศษ				27,609.83	31,323.83
รายการพิเศษ	8.31	4.29	17.09	(10.24)	75.83
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	21,377.50	21,922.00	24,043.14	27,599.59	31,399.66
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	1,104	1,102	1,088	1,165	1,193
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	21,379.04	21,929.44	24,054.51	27,623.97	31,425.59
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	16	15	21	30	23
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	(1.54)	(7.44)	(11.37)	(24.38)	(25.93)
ไม่ดำเนินงาน (จำนวนสหกรณ์)	10	16	13	10	14

ตารางที่ 16 รายได้ดอกเบี้ย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
รายได้ดอกเบี้ย					
ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ยืม	28,273.12	29,861.11	33,948.17	42,165.62	46,877.26
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	424.13	223.28	152.96	220.07	425.74
ดอกเบี้ยรับเงินฝากสหกรณ์อื่น	213.25	248.19	278.94	671.25	1,016.75
รวม	28,910.50	30,332.58	34,380.07	43,056.94	48,319.75

ตารางที่ 17 รายได้ที่มีไขดอกเบี้ย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2550
รายได้ค่าเช่า	8.29	23.17	9.07	25.65	17.52
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	9.96	9.59	12.03	12.18	14.41
ค่าธรรมเนียมโอนหุ้น	1.47	1.25	0.09	0.02	0.37
ค่าธรรมเนียมเปลี่ยนสัญญา	7.49	8.65	6.51	4.29	4.89
รายได้จากการอบรม/สัมมนา	0.03	0.48	0.23	0.06	0.02
รายได้ค่าลงทะเบียน	0.02	0.03		0.05	
รายได้จากการตั้งโชว์สินค้า				0	
รายได้ค่าบริการต่าง ๆ	6.86	5.54	10.08	0	
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	40.31	6.46	4.89	6.38	4.21
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	14.65	38.65	0.61	13.24	11.47
หนี้สูญรับคืนลูกหนี้เงินให้กู้		3.65	20.73	2.58	0.05
หนี้สูญรับคืนลูกหนี้อื่น	0.87		5.97	12.02	1.52
ค่าบำรุงสหกรณ์				0.21	
รายได้อื่น ๆ	279.06	319.56	73.10	90.38	97.77
รวม	369.01	417.03	143.31	167.06	152.23

ตารางที่ 18 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	5,039.19	4,720.14	4,880.35	7,472.59	9,345.18
เงินกู้ยืมระยะสั้น				3,361.08	3,520.70
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้น	5.33	15.92	294.80	3,278.46	3,511.22
ดอกเบี้ยต้นทุนจำระยะสั้น				82.62	9.48
เงินกู้ยืมระยะยาว	1,557.03	2403.38	3,543.82	3,240.59	2,695.83
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะยาว				3,233.62	2,688.27
ดอกเบี้ยต้นทุนจำระยะยาว				6.97	7.56
รวม	6,601.55	7,139.44	8,718.97	14,074.26	15,561.71

ตารางที่ 19 ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่					
เงินเดือนและค่าจ้าง	854.39	927.40	1,029.82	1,186.78	1,264.83
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	72.49	75.52	84.59	62.00	56.20
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	121.24	209.94	184.37	202.16	209.51
ดอกเบี้ยจ่ายเงินสะสมเจ้าหน้าที่	2.45	1.40	2.48	2.82	4.59
ค่าล่วงเวลา	23.77	26.30	28.03	30.43	33.04
ค่าสวัสดิการ	452.34	545.00	458.71	50.60	61.85
ค่าสมทบกองทุนทดแทนและประกันสังคม				45.83	51.39
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ				42.83	50.07
รวม	1,526.68	1,785.56	1,788.00	1,623.45	1,731.48
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์					
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	157.56	160.24	163.05	175.50	176.76
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาสินทรัพย์	37.79	32.22	38.03	36.32	40.20
ค่าสาธารณูปโภค	68.62	73.49	76.50	69.80	69.55
ค่าใช้จ่ายตัดบัญชี				55.72	60.97
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	22.42	31.37	22.90	23.66	22.81
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ				19.83	19.53
รวม	286.39	297.32	300.48	380.83	389.82
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก					
ค่าใช้จ่ายในการอบรมสมาชิก				86.99	95.43
เงินช่วยเหลือสมาชิก				837.77	1,098.66
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ				462.06	404.11
รวม				1,386.82	1,598.20

ตารางที่ 19 ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น					
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	368.76	369.26	387.39	126.96	121.89
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่				320.62	350.69
ค่าใช้จ่ายด้านวิชาการ	7.06	19.05	6.83	7.11	12.84
หนังสือจะสูญ	189.48	233.41	207.17		
ค่ารับรอง	28.51	30.33	32.37	32.34	37.17
ค่าเช่าและค่าบริการอื่น ๆ	9.84	7.85	10.48	8.62	9.13
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	72.90	71.67	75.03	81.34	81.88
ค่าของใช้สำนักงาน	14.31	18.17	17.15	21.56	23.84
ค่าตอบแทน	226.69	245.41	223.39	206.03	208.11
ค่าใช้จ่ายในการอบรม/สัมมนา	73.48	79.96	103.82	52.56	61.89
ค่าใช้จ่ายตัดบัญชี	50.29	40.63	48.90	27.23	
ค่าตรวจสอบกิจการ	22.67	23.11	24.82		28.79
ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี	0.10		0.02		
ค่าใช้จ่ายด้านบริการ	5.58	13.86	2.97		
ค่าบำรุง ช.ส.ค.	0.11	0.01	0.11		
ค่าใช้จ่ายตัดจ่าย	1.15	0.06	4.96		
ค่าใช้จ่ายในการขาย/หีบห่อ/โฆษณา	1.73	1.46	1.26		
ค่าสมนาคุณ/เงินรางวัล					
ค่าธรรมเนียมวิชาชีพสอบบัญชี	33.40	34.02	34.12	37.01	39.04
ค่าประกันภัย	67.29	58.94	58.94	11.02	6.28
ค่าธรรมเนียม/ภาษี	40.42	38.93	42.34	49.79	49.59
ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	0.21	-1.54	0.21	0.11	0.23
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	0.67	1.63	3.53	2.22	1.22
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	652.07	812.12	974.18	306.39	329.43
รวม	1,866.72	2,098.34	2,259.99	1,290.91	1,362.02
รวมทั้งสิ้น	3,679.79	4,181.22	4,348.47	4,682.01	5,081.52

ตารางที่ 20 ฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสด	107.05	102.72	131.00	115.14	133.69
เงินฝากธนาคาร	19,905.56	18,004.59	17,718.17	23,540.08	29,745.14
กระแสรายวัน				846.83	739.46
ออมทรัพย์				18,531.69	21,490.59
ประจำ				4,147.54	7,133.09
บัตรเงินฝาก				14.02	382.00
เงินฝากสหกรณ์อื่น	10,987.10	8,582.06	5,084.90	6,242.89	18,811.39
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	5.34	37.45	13.50	6.83	4.32
เงินลงทุนระยะสั้น	13,972.63	12,840.02	12,514.34	11,592.26	22,688.73
ลูกหนี้ :					
- ตัวเงินรับ	8.00		0.26	1.72	0.63
- เงินให้กู้ถึงกำหนดภายใน 1 ปี	85,737.90	92,632.95	98,366.33	109,277.28	122,840.06
- ตัวแทนหักเงินส่ง	979.69	1,114.15	838.51	779.85	904.60
- การค้า	0.61	15.22	1.60		
- ผ่อนชำระ	13.92	1.00	1.33		
- เช่าซื้อ			96.86		
- ค่าบริการ		6.53	61.36		
- สินค้าขาดบัญชี	-		0.20		
- เงินสดขาดบัญชี	104.04	71.71	19.81	14.30	79.81
- เงินยืมตรง	16.66	42.03	33.56	30.33	25.60
- อื่น ๆ	1,393.33	1,589.36	1,495.58	2,749.94	3,418.98
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ :					
- ลูกหนี้เงินให้กู้ถึงกำหนดภายใน 1 ปี	(453.89)	(592.83)	(607.77)	(553.51)	(471.26)
- ลูกหนี้ตัวแทนหักเงินส่ง	(1.00)	(0.95)	(3.65)	(0.80)	(3.82)
- ลูกหนี้การค้า	(0.02)				
- ลูกหนี้ผ่อนชำระ			(0.38)		
- ลูกหนี้เช่าซื้อ			(2.47)		
- ลูกหนี้ค่าบริการ	(0.11)	(0.62)	(36.92)		
- ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี		(2.34)			
- ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี	(50.42)	(59.44)	(14.84)	(12.55)	(68.43)
- ลูกหนี้เงินยืมตรง		(0.03)	(1.50)	(2.88)	(3.81)
- ลูกหนี้อื่น ๆ	(606.07)	(741.17)	(708.30)	(1,151.50)	(1,373.61)

ตารางที่ 20 ฐานะทางการเงิน (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
หัก ดอกผลจากการขายสินค้าผ่อนชำระรอการตัดบัญชี	(0.56)	(1.29)			
หัก สำรองหนี้คลาดเคลื่อน					
ลูกหนี้เงินให้กู้	(2.60)	(0.90)	(1.93)		
ลูกหนี้การค้า					
ลูกหนี้ผ่อนชำระ	(0.02)				
ลูกหนี้เช่าซื้อ					
ลูกหนี้ค่าบริการ					
ลูกหนี้อื่น ๆ	(11.31)	(3.70)	(0.59)		
ลูกหนี้สุทธิ	87,128.15	94,069.68	99,537.05	111,132.18	125,348.75
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	177.12	211.04	250.89	309.60	344.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(104.71)	(89.18)	(76.08)	(47.72)	(57.17)
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	72.41	121.86	174.81	261.88	286.83
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับ	0.14	0.01	0.11		
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(0.12)		(0.10)		
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับสุทธิ	0.02		0.10		
สินค้าคงเหลือ	26.48	6.33	8.67	7.70	10.70
วัสดุคงเหลือ	34.07	35.86	35.40	43.24	44.98
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า				19.78	15.09
ที่ดินแทนการชำระหนี้				114.02	137.16
ค่าใช้จ่ายโครงการอื่น ๆ					
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	1,441.18	1,087.69	921.44		
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	133,679.99	134,888.27	136,139.38	153,076.00	197,226.78
เงินลงทุนระยะยาว	43,583.74	50,735.65	56,204.80	55,875.42	72,174.91
ลูกหนี้ระยะยาว :					
ตัวเงินรับ					
เงินให้กู้ถึงกำหนดเกิน 1 ปี	359,739.02	412,064.99	467,283.76	517,232.43	560,799.65
การค้า					
ผ่อนชำระ	94.40	4.19	5.23		
เช่าซื้อ			14.98		
ค่าบริการ			3.33		
อื่น ๆ	970.30	445.93	360.73		

ตารางที่ 20 ฐานะทางการเงิน (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัจจะสูญ					
เงินให้กู้ถึงกำหนดเกิน 1 ปี	(64.70)	(9.21)	(99.47)		
การค้า					
ผ่อนชำระ					
เช่าซื้อ					
ค่าบริการ			(1.07)		
อื่น ๆ	(45.19)	(16.99)	(25.20)		
ลูกหนี้ระยะยาวสุทธิ	360,693.83	412,488.91	467,542.29	517,232.43	560,799.65
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ					
ที่ดิน	488.96	593.48	611.92	696.52	863.94
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	561.68	504.40	510.07	614.90	629.79
งานระหว่างก่อสร้าง	150.10	342.65	795.72	1,110.18	106.05
เครื่องจักรและอุปกรณ์	7.33	9.14	14.17	30.08	38.66
ยานพาหนะ	40.42	46.45	50.31	61.65	70.74
เครื่องใช้สำนักงาน	248.57	249.61	253.66	398.45	437.18
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม				(212.99)	(268.13)
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	1,497.06	1,745.73	2,235.85	2,698.79	1,878.23
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน					
สิทธิการเช่า	1.20	1.09	2.90	3.06	9.46
สิทธิการใช้ประโยชน์	305.56	303.75	363.32	552.53	517.71
ซอฟต์แวร์	-			15.66	9.36
สัมปทาน					
สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ	26.74	49.10	38.83	31.78	50.40
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ				12.65	3.63
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	333.50	353.94	405.05	615.68	590.56
สินทรัพย์อื่น					
ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	34.83	34.37	50.22	32.44	44.71
เงินทดรองจ่ายค่านินคิ	11.16	10.63	22.63	41.92	22.75
เงินมัดจำ	0.58	3.35	2.21	32.20	24.91
เงินประกันและอื่น ๆ	109.95	123.43	391.09	1,213.76	2,074.73
รวมสินทรัพย์อื่น	156.52	171.78	466.15	1,320.32	2,167.10
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	539,944.64	600,384.28	662,993.52	730,818.64	834,837.23

ตารางที่ 20 ฐานะทางการเงิน (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	1,549.04	1,012.91	360.92	247.98	250.29
เจ้าหนี้เงินกู้ยืม	15,716.45	8,123.42	18,320.37	3,327.70	18,926.91
เจ้าหนี้การค้า	3,879.23	23,825.55	30,034.45		
ตั๋วเงินจ่าย		0.26	80.15	4,353.14	2,201.22
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ระยะสั้น				0.97	1.02
ตั๋วสัญญาใช้เงิน				45,877.55	40,457.60
เงินกู้สวัสดิการกองทุนร่วม	2.49	3.00			
ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	10,920.65	12,451.45	14,472.66	13,319.90	18,015.35
เงินรับฝาก	175,936.93	189,398.53	192,328.10	201,908.98	257,834.05
คำบารุงสันนิบาตสหกรณ์	3.32	3.68	4.68	4.76	5.09
คำบารุง ช.ส.ค. ค้างจ่าย	0.01	0.10	0.18		
เงินปันผลและเงินเฉลี่ยค้างจ่าย	41.22	49.33	47.65	62.16	65.96
รายได้โครงการเชื่อมโยงฯ					
รายได้โครงการพัฒนารัฐกิจตลาดกลาง					
รายได้โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพฯ					
รายได้โครงการรับจำนำ/ขายฝากฯ					
รายได้โครงการอื่น ๆ					
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ	2,277.95	2,115.61	4,159.72		
รวมหนี้สินหมุนเวียน	210,327.29	236,983.84	259,808.88	269,103.14	337,757.49
หนี้สินระยะยาว					
เจ้าหนี้เงินกู้ยืม	28,463.19	35,378.24	41,118.27	42,051.35	30,834.14
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อทรัพย์สิน		0.37	0.62	0.95	0.39
หนี้สินระยะยาวอื่น ๆ	2.83	100.35	2.58	425.12	69.95
รวมหนี้สินระยะยาว	28,466.02	35,478.96	41,121.47	42,477.42	30,904.48
หนี้สินอื่น					
รายได้รอดตัดบัญชี	13.45	0.44	307.69	3.00	4.21
เงินสะสมเจ้าหนี้ที่	131.96	83.86	79.57	95.60	104.68
สำรองบำเหน็จเจ้าหนี้ที่	939.52	1,059.84	1,198.96	1,423.09	1,530.79
เงินประกัน	34.66	27.03	112.38	97.87	97.04
หนี้สินอื่น ๆ	1,342.74	1,487.81	1,727.36	3,878.74	4,950.01
รวมหนี้สินอื่น	2,462.33	2,658.98	3,425.96	5,498.30	6,686.73
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	241,255.64	275,121.78	304,356.31	317,078.86	375,348.70

ตารางที่ 20 ฐานะทางการเงิน (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
ทุนของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร					
หุ้นปกติ					
หุ้นที่ถอนเมื่อใดก็ได้					
ทุนเรือนหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่า	247,495.32	271,541.66	300,654.27	346,801.77	385,259.01
ทุนเรือนหุ้นที่ชำระไม่เต็มมูลค่า	0.24	0.22	0.01	49.15	1.26
ทุนสำรอง	25,864.36	27,649.56	30,112.54	33,898.62	37,198.13
ทุนสะสมตามระเบียบ ข้อบังคับและอื่น ๆ	3,835.91	4,110.31	4,278.81	5,460.25	5,037.02
กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	97.35	39.74	(447.13)	(62.24)	605.91
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	0.11	0.11	0.11	0.04	0.09
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	18.72	0.39	0.51	0.11	9.98
(ขาดทุนสะสม)	(0.51)	(1.49)	(5.05)	(7.51)	(22.53)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	21,377.50	21,922.00	24,043.14	27,599.59	31,399.66
รวมทุนของสหกรณ์	298,689.00	325,262.50	358,637.21	413,739.78	459,488.53
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	539,944.64	600,384.28	662,993.52	730,818.64	834,837.23
ทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	67,289.00	60,439.64	62,609.24	67,825.12	104,018.59
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	14.24	11.19	10.43	10.23	14.23

ตารางที่ 21 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
แหล่งที่มา					
แหล่งเงินทุนภายใน	479,410.76	519,148.90	552,257.06	611,990.45	712,706.14
เงินรับฝากสมาชิก	175,936.93	189,058.70	185,986.52	198,250.67	253,217.61
ทุนของสหกรณ์	298,689.00	325,262.50	358,637.21	413,739.78	459,488.53
อื่น ๆ	4,784.83	4,827.70	7,633.33		
แหล่งเงินทุนภายนอก	60,533.88	81,235.38	110,736.46	118,828.19	122,131.09
เครดิตระยะสั้น	28,186.14	21,587.78	33,153.95	16,895.58	37,192.55
เครดิตระยะยาว	28,463.19	35,378.24	41,118.27	42,051.35	30,834.14
หนี้สินอื่น	3,884.55	24,269.36	36,464.24	59,881.26	54,104.40
รวม	539,944.64	600,384.28	662,993.52	730,818.64	834,837.23
ทางใช้ไป					
เงินสด/เงินฝาก	30,999.71	26,689.37	22,934.07	29,898.11	48,690.22
ลูกหนี้	449,057.88	507,988.06	568,583.43	628,364.61	686,148.40
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(1,235.90)	(1,429.47)	(1,504.09)		
หลักทรัพย์/ตราสาร	57,556.37	63,575.67	68,719.14	67,467.68	94,863.64
สินค้าคงเหลือ	26.48	6.33	8.67	7.70	10.70
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	1,497.06	1,745.73	2,235.85	2,698.79	1,878.23
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	333.50	353.94	405.05	615.68	590.56
อื่น ๆ	1,709.54	1,454.65	1,611.40	1,766.07	2,655.48
รวม	539,944.64	600,384.28	662,993.52	730,818.64	834,837.23

ตารางที่ 22 แหล่งเงินกู้ยืม

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
เงินกู้ยืมระหว่างปี					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร - กรุงเทพ	6,039.42	5,255.38	9,134.71	4,576.63	3,564.41
- กรุงเทพ	69,806.70	62,490.79	86,249.83	100,560.37	127,832.21
- กสิกรไทย	1,123.73	2,692.29	1,012.66	1,946.20	10,387.25
- ไทยพาณิชย์	9,302.73	9,305.78	10,879.37	8,116.22	20,314.61
- กรุงศรีอยุธยา	1,214.15	2,997.38	2,787.18	1,488.00	5,590.92
- ออมสิน	3,583.73	1,319.45	1,865.28	3,521.34	4,269.75
- ทหารไทย	6,792.67	9,189.02	7,108.56	6,385.37	1,504.22
- นครหลวงไทย	2,215.43	5,481.63	15,727.30	10,211.68	20,814.14
- ธนาคารอื่น ๆ	2,123.21	4,048.69	2,880.59	8.23	7,739.91

ตารางที่ 22 แหล่งเงินกู้ยืม (ต่อ)

ตารางที่ 22 แหล่งเงินกู้ยืม (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
- กรุงศรีอยุธยา	8.19	3.13	11.44	15.09	422.62
- ออมสิน	13.95	7.96	4.44	8.05	2.82
- ทหารไทย	74.48	35.79	50.99	28.24	98.58
- นครหลวงไทย	40.39	140.32	52.17	28.96	1,487.62
- ธนาคารอื่น ๆ	152.27	84.79	27.49		1,003.63
เงินกู้จากแหล่งอื่น ๆ					
ธ.ก.ส. ระยะสั้น	-		6.05	0.88	
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร	42.15				
กรมส่งเสริมการเกษตร	48.80				
ทุนส่งเสริมสหกรณ์	-				
กรมส่งเสริมสหกรณ์	81.00	97.58		5.26	18.23
สหกรณ์ออมทรัพย์	28,193.49	35,937.40	24,970.96	26,082.23	33,344.65
กองทัพอากาศที่ 2	14.96				
เงินกู้กองทัพบก	46.27	7.39	1.18	29.40	225.00
มหาวิทยาลัย	309.22	63.64	14,802.39	16,173.23	8,383.53
ธ.กรุงเทพ จำกัด	760.00	904.66	562.98	701.81	490.21
ธ.กรุงไทย จำกัด	9,581.25	3,811.70	9,934.49	710.92	13.50
ธ.กสิกรไทย จำกัด	300.00	200.00	380.00		
ธ.ไทยพาณิชย์ จำกัด	835.80	472.82	1,178.00	348.00	
ธ.กรุงศรีอยุธยา จำกัด	-		675.00	150.00	
ธ.ออมสิน จำกัด	0.16	2.72	1,000.00		
ธ.ทหารไทย จำกัด	136.39	313.22	437.54	242.73	12.17
ธ.นครหลวงไทย จำกัด	638.11	1,086.06	2,860.40	742.40	
ธ.อื่น ๆ	517.25	517.00	516.56	404.16	108.48
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด	7,794.13	10,161.81	10,166.28	10,005.88	12,271.45
ชุมนุมสหกรณ์ทหาร จำกัด	396.87	26.63	93.09		
เงินกู้กลางสก.	198.19		178.00		
ทุนส่งเสริมการเทศบาล	15.26		220.31	135.13	
สวัสดิการเกษตร	4.94		2.00	137.54	58.04
อื่น ๆ	5,186.05	2,350.49	5,926.08	2,830.27	5,136.18
รวม	56,649.33	59,514.02	74,272.22	58,946.93	68,026.69
จำนวนเงินกู้คงเหลือเพิ่มขึ้น(ลดลง)จากปีก่อน	17,838.79	316.69	14,758.20	(15,325.29)	9,079.76
อัตราเพิ่มขึ้น(ลดลง)ร้อยละ	45.96	0.56	24.80	(20.63)	15.40

ตารางที่ 23 อัตราส่วนทางการเงิน

รายการ	2547	2548	2549	2550	2551
สัดส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	0.81	0.85	0.85	0.77	0.82
สัดส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.05	0.05	0.05	0.05	0.04
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	4.22	3.84	3.81	3.96	4.01
อัตรามูลของสินทรัพย์ (รอบ)	0.06	0.05	0.05	0.07	0.07
อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	7.55	7.03	7.03	7.15	7.19
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	28.99	28.92	28.39	0.14	13.96
อัตรากำไรสุทธิ (%)	66.14	64.95	64.01	59.29	60.10
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	0.64	0.57	0.52	0.57	0.58